

3 Aruba

‘Algemene check-up heeft weinig preventieve waarde’

9 Wereld

Hongarije krijgt wind van voren in EU-parlement

10 Economie

Amerikaanse verzekeraars zetten zich schrap

12 Sport

ITF verdedigt umpire in rel Williams

Tijdens opening parlementair jaar

Regering zet in op inclusiviteit en kondigt ambitieuze plannen aan

ORANJESTAD — Het kabinet Wever-Croes heeft vanochtend via de toespraak van de gouverneur aangekondigd dat zij wil investeren in inclusiviteit en ondernemerschap. Ook krijgen onderwijs en innovatie extra nadruk.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Economic Co-operation and Development (OECD).

Eerste stappen

Geen defilé dit jaar tijdens de opening van het nieuwe parlementaire jaar. Gistermiddag nog oefende een groep mariniers de protocolaire handeling voor het Bestuurskantoor, maar vanochtend werd bekend dat diezelfde mariniers met spoed naar St. Maarten zijn uitgezonden om in geval van nood assistentie te bieden als orkaan Isaac het eiland aandoet. Ook afwezig; Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) die op werkbezoek is in Parijs, waar Aruba wordt geëvalueerd door het Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes van de Organisation for

“Als eiland weet je pas waar je toe in staat bent wanneer je besluit om grote uitdagingen aan te pakken, uitdagingen waarvan je als persoon verwacht dat ze misschien onoplosbaar zijn. Wanneer je de eerste stappen zet om te veranderen, is je hoop op een betere toekomst niet teveergeefs.” Dat waren de woorden waarmee gouverneur Alfonso Boekhoudt zijn toespraak aan het parlement vanochtend opende. In de toespraak, die altijd door de regering wordt geschreven, verklaarde de gouverneur de plannen van het kabinet Wever-Croes aan de hand van de verschillende

symbolen die op de Arubaanse vlag staan afgebeeld. Hij verbond ze met normen en waarden en met projecten die de op de rol staan van de regering.

Sociale erosie

Zo staat de witte rand rond de ster op de vlag symbool voor onze witte stranden, maar ook voor de puurheid van het hart van de burger die justitie, orde en vrijheid respecteert. De gouverneur wijst op een erosie van normen en waarden en noemt zaken die in het afgelopen halfjaar de gemeenschap hebben geschokt, namelijk de Speeltuin-zaak, de moord op Sarahi Sierra, de dood van Hubert ‘Ski’ Arrindell en de onlangs in het nachtlevens doodgestoken Camilo Sosa. De groeiende sociale problemen zijn jarenlang verwaarloosd, met het Sociaal Crisisplan worden deze nu aangepakt, stelt de gouverneur. Zo moet er onder meer een integrale keten voor kin-

De Statenzaal tijdens de opening van het nieuwe parlementaire jaar.

Gouverneur Alfonso Boekhoudt arriveert bij het parlement voor zijn toespraak.

derbescherming komen, wordt het verslavingsprobleem aangepakt en moet de AZV-app de zorg voor de jeugd verbeteren. Het Orthopedagogisch Centrum wordt uitgebreid, er komt een nieuwe gevangenis en Het Veiligheidshuis wordt geformaliseerd. Sociale instanties zoals de Voogdijdaad krijgen meer personeel. Sport in de wijken wordt gestimuleerd. Er komt meer voorlichting op gebied van voeding en

lichaamsbeweging. Scholen krijgen interne begeleiders om de zorg voor kinderen te coördineren en basisscholen krijgen een team van ambulante multidisciplinaire zorgprofessionals.

Unesco

Op gebied van onderwijs komt extra aandacht voor naschoolse opvang en Instituto Pedagogico Arubano (IPA) krijgt een nieuw impuls. Er

wordt gewezen op de bouw van de eerste zogeheten ‘smart school’ en verdere digitalisering van het onderwijs. Om de kwaliteit te meten, wordt gebruik gemaakt van het zogeheten Educational Management Information System van Unesco. Ook volgens principes van Unesco wil de regering een Nationaal Onderwijsplan voor de periode 2018-2030. Dit plan wordt onderdeel van zeventien doe-

len voor duurzame ontwikkeling die worden gesteld voor 2030 en gaat uit van het principe van Unesco dat onderwijs in de eigen taal moet worden gegeven. Uiteindelijk wil de regering werken naar de maatstaf van Unesco waarbij elk jaar 6 procent van het Bruto Binnenlands Product besteed wordt aan onderwijs.

Vervolg op pagina 3

Stukken Italiaanse autosnelwegbrug vallen neer

L'AQUILA — Van een brug van een autosnelweg in het Italiaanse L'Aquila zijn stukken beton gevallen. De brokken kwamen gisteravond op een weg onder de snelweg terecht, maar niemand raakte gewond, meldde persbureau *Ansa*. Volgens de autoriteiten is de schade aan het gewapend beton veroorzaakt door verroest staal.

De beheerder van dit traject autosnelweg circa 80 kilometer ten noordoosten van Rome,

Strada dei Parchi, heeft laten weten dat er geen wezenlijke schade is veroorzaakt aan de brug die het San Giacomo

viaduct wordt genoemd. Die zal na uitgebreide veiligheidsproeven te hebben doorstaan, dienst kunnen blijven doen.

Half augustus stortte een cruciale autosnelwegbrug in het westen van Genua in. Daarbij verloren 43 mensen het leven. De instorting van de Morandibrug in de beroemde havenstad heeft de zorg over de toestand van de infrastructuur in Italië doen toenemen.

‘Rusland verdacht van akoestische aanvallen’

WASHINGTON — Amerikaanse inlichtingendiensten vermoeden dat Rusland verantwoordelijk is voor het hersenletsel dat Amerikaanse diplomaten op mysterieuze wijze opliepen. Onderzoekers baseren zich onder meer op onderschepte communicatie, zeggen ingewijden tegen *NBC News*.

De zaak draait rond vermeende ‘aanvallen’ op Amerikaans diplomatiek personeel in Cuba. Die be-

gonnen in 2016 en troffen 26 overheidsmedewerkers. Slachtoffers maakten melding van vreemde geluiden,

waardoor al snel werd gesproken over ‘akoestische aanvallen’. Inmiddels zou overigens zijn uitgesloten dat alleen geluidsgolven zijn gebruikt. De Verenigde Staten besloten vanwege de aanvallen hun diplomaten terug te halen uit Cuba, maar dat land wordt kennelijk niet

gezien als hoofdverdachte. De bronnen zeggen dat er sterke vermoedens bestaan dat Rusland achter de incidenten zit. Het bewijs zou echter niet hard genoeg zijn om Moskou openlijk te beschuldigen.

Onderzoekers vermoeden dat onder meer een elektromagnetisch wapen is gebruikt op de Amerikanen. Er worden onder andere testen uitgevoerd op dieren om het effect na te gaan.

VS stellen identiteit teruggeven lichamen vast

WASHINGTON — De Amerikaanse strijdkrachten hebben voor het eerst de identiteit vastgesteld van militairen waarvan de stoffelijke resten zijn teruggegeven door Noord-Korea. “We gaan nu eerst de familie inlichten”, zei een hoge functionaris van de dienst DPAA, die gaat over het identificatieproces.

Noord-Korea droeg in juli 55 kisten over met stoffelijke resten. Het zou gaan om Amerikaanse militairen die zijn gesneuveld tijdens de Koreaanse Oorlog

(1950-1953). Er bestaat nog onduidelijkheid over het lot van bijna 7700 Amerikaanse militairen die verdwenen tijdens dat conflict. Experts onderzoeken de te-

ruggeven stoffelijke resten op een basis op Hawaii. Er wordt onder meer gezocht naar DNA in kleine botfragmenten. Inmiddels zijn de eerste twee lichamen geïdentificeerd, bevestigde de DPAA. Hun identiteit wordt waarschijnlijk in de komende dagen openbaar gemaakt, nadat de nabestaanden zijn geïnformeerd.

Vlaamse politie pakt bijna 100 migranten op

BRUGGE — In West-Vlaanderen heeft de politie afgelopen nacht 97 migranten opgepakt. Van hen werden er 24 in één bestelwagen aangetroffen. De grootschalige controleactie was bedoeld om een beter beeld te krijgen van de bewegingen van mensensmokkelaars en migranten. Dagelijks proberen migranten in vrachtwagens te glippen om het Verenigd Koninkrijk te bereiken.

Bij de actie werd onder meer een drone ingezet. “Alle middelen die we voorhanden hebben, hebben we

gebruikt”, aldus provinciebestuurder Carl Decaluwé. “Er komen zeker nog onaangekondigde acties.” België wor-

stelt al langer met groepen migranten die naar de overkant van het Kanaal willen. De regering maakte gisteren bekend dat alle opgepakte migranten die op doorreis zijn, naar een centrum bij Brussel worden gebracht. Daar kunnen ze worden vastgezet in afwachting van uitzetting. Ter afschrikking wordt het leger ingeschakeld voor het vervoer.

Russisch leger begint met mega-oefening

MOSKOU — De Russische strijdkrachten zijn begonnen aan de enorme meerdaagse legeroefening Vostok 2018 (Oost 2018). Daar doen ruim 300.000 Russische militairen aan mee. Het gaat om de grootste manoeuvres sinds de val van de Sovjet-Unie.

Het ministerie van Defensie meldt dat oefeningen van start zijn gegaan in het Verre Oosten, dat grenst aan China. Er worden tien-

duizenden gepantserde voertuigen ingezet, evenals een duizendtal vliegtuigen, helikopters en drones. Het departement heeft van-

daag beelden verspreid van het militaire machtsvertoon. Te zien is hoe trucks worden vervoerd op treinen, tankcolonnes oprukken en gevechtsvliegtuigen het luchtruim kiezen. Er staan ook gezamenlijke oefeningen met de Chinese en Mongolische strijdkrachten gepland.

Vostok 2018 is onder meer bedoeld om troepenbewegingen over langere afstanden te oefenen. Ook moet blijken hoe goed verschillende legeronderdelen hun activiteiten afstemmen. Verder worden verschillende offensieve en defensieve scenario's geoefend.

Brand Bubaliplas

Vlinders van de Butterfly Farm zijn veilig

ORANJESTAD — De vlinders van de Butterfly Farm zijn veilig en hebben weinig last gehad van de rook veroorzaakt door de brand in de Bubaliplas. Dat laat Tony Cox, eigenaar van de Butterfly Farm, desgevraagd aan de Amigoe weten.

Foto: Sophie Ledemijks

"Ik ben enorm dankbaar voor het goede werk van de brandweer en DOW", aldus de eigenaar. "Zij hebben er mede door hun rustige en verantwoorde manier van werken voor kunnen zorgen dat de brand niet tot bij ons is gekomen. Natuurlijk was er veel rook waar we allemaal wel wat last van hadden. Zo hebben we de kleding uit de winkel weggehaald om te voorkomen dat het zou gaan stinken en ook is een deel van het personeel geëvacueerd maar dat was het dan ook. De vlinders lijken er weinig last van te hebben gehad." Cox vertelt dat er meerdere Butterfly Farms gerund worden op verschillende Caribische eilanden en ze dus vaker te maken krijgen met zogenaamde natuurrampen. "We maken regelmatig aardbevingen, zware regenval of orkanen mee en moeten dan bepaalde protocollen inschakelen om de vlinders veilig te stellen, maar het was gisteren dus niet eens nodig om die toe te passen. Gelukkig."

DVG: veel belangstelling gezonde school

ORANJESTAD — Elf basisscholen (voorbereidend en lager onderwijs) doen mee aan het 'Scol Saludabel'-project voor schooljaar 2018-2019. Deze scholen krijgen adviezen op het gebied van gezonde voeding, maar ook op andere gezondheidsthema's zoals sport, persoonlijke tandzorg, hygiëne, roken, alcohol en drugs-voorlichting, sociaal-emotioneel welzijn, weerbaarheid en milieu. Volgens Directie Volksgezondheid (DVG) is er veel interesse getoond om een gezonde school te worden, zo laat ze weten in een bericht.

De 'gezondheidsadviseurs' van het project geven advies en ondersteuning op basis van de situatie van de school en bekijken per school waar de prioriteiten liggen om zo aan de thema's te werken die het meeste aandacht behoeven. Bij een gezonde school wordt niet alleen gewerkt aan de thema's 'voeding, sport en beweging' maar ook sociaal-emotioneel welzijn, hygiëne van mond en gehoor, voorlichting op het gebied van roken, alcohol en drugs, relaties en seksualiteit, persoonlijke weerbaarheidstraining en het milieu.

Project

Het project is opgezet door Directie Onderwijs, Directie Volksgezondheid en Directie Sociale Zaken. Bovendien zijn Instituto Pedagógico Arubano (IPA), Instituto Biba Saludabel y Activo (Ibisa), alsmede de Commissie Integraal Jeugdbeleid, het Multidisciplinair Centrum en de mensen achter het Veilige Scholen-project en het project Conscious Discipline hierbij betrokken.

Het eerste jaar van het 'Scol Saludabel'-project is vorig schooljaar succesvol afgerond. Hiervoor vond er een driejarig pilot-project plaats met vijf scholen, het drie jaar durende pilot-project had als doel om alle kinderziekten in kaart te brengen en deze te verbeteren. Na de afronding van de pilot ging het eerste jaarprogramma officieel van start in september 2017. Dit is het tweede jaar van het project.

Participatie

Het concept voor een gezonde school is in 1995 ontwikkeld op initiatief van World Health Organization (WHO). Op Aruba is vanaf 2012 hieraan gewerkt. Volgens onderzoeken zouden kinderen op een gezonde school beter leren, stelt DVG. Op de lange termijn

Foto: DVG

leidt dit tot de vorming van gelukkige, productievere burgers met een gezonde levensstijl. Dit verlaagt ook de zorgkosten. Daarom moedigt de organisatie scholen

aan om mee te doen met het project. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Miriam Baiz op 593-5909 of Swinda Dumfries op 522-4200.

S.FORD FURNISHINGS

www.facebook.com/s.fordfurnishingsaruba/

CLASSIC BRANDS
SPECIALTY SLEEP PRODUCTS

10 Year Warranty

Hours - Mon-Sat 9 AM To 6 PM.

75% OFF ON THE CLEARANCE SALE ITEMS

ASK FOR OUR FINANCE PLANS.

WWW.SFORDFURNISHINGS.COM

Schotlandstraat 38 - +297 587 0830

SPECIAL OF THE MONTH

15% DISCOUNT ON THE ENTIRE STORE

25% OFF ON "CB"

ADJUSTABLE BEDS & MATTRESSES

Curaçao | Aruba | St. Maarten

BENU PHARMACY

Algemeen Publiek

BENU Health Seminars: Astma & COPD

Een juiste inhalatie-techniek is een stuk lastiger dan je denkt!

Drs. Johan Kooistra

Binnen BENU is de heer Kooistra de expert op het gebied van longmedicatie en inhalatietechnologie en over dit onderwerp geeft hij regelmatig presentaties of trainingen voor apothekers, huis- en longartsen.

Daarnaast is de heer Kooistra betrokken bij het Inhalatie Coach programma en vanuit dit programma is naar voren gekomen dat maar liefst 90% van alle gebruikers van inhalatoren in Nederland fouten maakt bij het inhaleren van hun medicatie. Ervaring toont dat gelijke percentages gelden voor de eilanden.

De heer Kooistra is in Nederland betrokken bij meerdere landelijke projecten die als doel hebben de longzorg te verbeteren.

Reserveren?

Bezoek de link om jou plek te reserveren!
aau-benu-hs-publiek.eventbrite.com

Hyatt Regency
Kinikini/Prikichi Room
J.E. Irausquin Boulevard 85

Zaterdag 15 september 2018
15:00 - 16:30
RSVP voor 8 september

ANUNCIO IMPORTANTE

IMPORTANT NOTICE

Debi na un presentacion tocante "Team Up!" na nos empleadonan, nos sucursalan lo ta cera trempan riba e siguiente fechanan:

Diamars September 11, 2018 di 12:00PM adelante:
Noord, Santa Cruz y Wayaca

Diarazon September 12, 2018 di 12:00PM adelante:
Oranjestad y San Nicolas

Na tur sucursal operacion lo reanuda manera custumber e dia siguiente pa 8:00AM

Due to an important presentation to our employees on "Team Up!" our branches will be closing earlier on the following dates:

Tuesday September 11, 2018 from 12:00PM onwards
Noord, Santa Cruz and Wayaca

Wednesday September 12, 2018 from 12:00PM onwards
Oranjestad and San Nicolas.

At every branch we will resume operations as usual on the next following day at 8:00AM.

CMB
CARIBBEAN MERCANTILE BANK

Bo banco **amigo**

cmbnv.com fcmnews [@cmbnv](http://cmbnv) babancoamigo

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

**"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure white
sand..."**

**Aruba is Beautiful!
...And Clean...**

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

Vertrekkend directeur AZV

‘Algemene check-up heeft weinig preventieve waarde’

ORANJESTAD — “Onze *core business* is curatieve zorg, maar toch durf ik de stelling aan dat AZV ook veel doet op het gebied van preventie.” Directeur Anco Ringeling vindt echter niet dat elke verzekerde recht moet krijgen op een algemene check-up. “Het wordt in andere landen zelfs afgeraden, omdat zo’n onderzoek weinig toegevoegde waarde heeft.”

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Preventie in de gezondheidszorg is voor de coalitieregering een prioriteit, dat staat in het regeerprogramma ‘Hunto Pa Aruba’ (vorig jaar november gepubliceerd). Ook in de samenleving klinken regelmatig geluiden dat AZV meer van curatieve zorg naar preventieve zorg zou moeten gaan. Ringeling kent deze geluiden, maar vindt dat AZV al veel doet aan preventie.

Niet-geïndiceerd

Een algemene check-up, zegt hij, is een niet-geïndiceerd onderzoek. “Als een patiënt naar zijn huisarts gaat en om een algemeen onderzoek vraagt, zonder dat er een indicatie is, dan weet je dus niet waar je naar zoekt. Je schiet wel, maar je weet niet waarop je mikt. In sommige landen, waaronder Nederland, is de conclusie dat zulke algemene check-ups niet veel toegevoegde waarde hebben en voor onnodige onrust kunnen zorgen. Het is beter om te richten op risicogroepen.” Sommige huisartsen zullen aan het verzoek van de patiënt voldoen, maar ze zijn het niet verplicht, zegt Ringeling. “Het staat niet in de protocollen van huisartsen om dit voor AZV-verzekerden te doen.”

Gedragsverandering

In de wet staan de taken

van het Uitvoeringsorgaan (UO) AZV omschreven. “Onze core business is curatieve zorg, preventie staat er niet bij. Toch doen we wel degelijk aan preventie.” De AZV-directeur legt uit, ‘en dat verzin ik niet zelf, dat staat in literatuur’, dat er drie vormen van preventie zijn. “Primaire preventie heeft te maken met gedragsverandering, om tot een gezonde leefstijl te komen. Dit is een taak van Directie Volksgezondheid.” Ringeling legt uit dat dit breed moet worden gezien. “In onze samenleving is het heel normaal dat alle kinderen tussen 0-6 jaar preventief worden gevolgd. Dat is echter niet in alle landen het geval. Verder hebben we uitstekend drinkwater en dat is een grote gezondheidswinst.” AZV biedt financieel ondersteuning aan bijvoorbeeld patiëntenverenigingen die een gezonde leefstijl promoten of aan gezondheidsvoorlichting.

Ziektes detecteren

Secundaire en tertiaire preventie zitten in het AZV-pakket. “Het vroegtijdig detecteren van ziektes, om behandelingen mogelijk te maken, is secundaire preventie. Tertiair is ervoor zorgen dat een patiënt maatschappelijk kan blijven functioneren en complicaties worden voorkomen. Een voorbeeld is de diabeteszorg. Patiënten die daar goed mee omgaan, kunnen

Foto: Mirte de Rozario

Het hoofdkantoor van AZV in de Rumbastraat.

er lang mee leven. Doe je dat niet, dan krijg je te maken met amputaties, nierproblemen enzovoort.”

Die vroegtijdige detectie staat in het eerder genoemde protocol van huisartsen die in Nederland zijn opgeleid. Ringeling geeft als voorbeeld dat vrouwen die in een bepaalde risicogroep vallen en van een bepaalde leeftijd zijn, met enige regelmaat een borst-onderzoek laten doen. Voor mannen is er een prostaat-onderzoek.

“Wij houden de huisartsen aan dit protocol.” Wat AZV ook doet, is in de gaten houden of de huisartsen wel in

staat zijn om dit uit te voeren. “Als huisartsen veel werkdruk krijgen, proberen we dat te verlichten. Daarom hebben we besloten om de stichting BOB (Bevolkingsonderzoek Borstkan-ker, red.) te financieren. Dat betekent niet dat huisartsen de plicht niet meer hebben om patiënten hierop te wijzen, want zij kunnen ook los van BOB adviseren om een mammogram te laten maken.”

Om de zorg aan patiënten met een veelvoorkomende ziekte te verbeteren, heeft UO praktijkondersteuners (POH) geïntroduceerd. “Zij zijn er vooral voor diabetespatiënten”, legt Ringe-

ling uit. “Een praktijkondersteuner handelt pro-actief, praat met patiënten – en die gesprekken duren meestal langer dan de tien minuten die een huisarts kan geven – en neemt testen af.”

“Ik durf de stelling aan dat

AZV al veel aan preventie doet. Wij geven in de vorm van subsidies en voorlichtingsmaterialen meer geld uit aan primaire preventie, dan andere organisaties op Aruba. Terwijl het niet onze primaire taak is”, zo sluit Ringeling het thema van preventie af.

De huidige directeur van het Uitvoeringsorgaan AZV, Anco Ringeling (66), draagt zijn werkzaamheden op 17 september officieel over aan zijn opvolger Ruben Goedhoop. Ringeling kondigde vorig jaar september zijn vertrek aan, hij gaat het ‘iets rustiger aan doen, maar stopt niet met werken’. In een afscheidsinterview met de Amigoe blikt Ringeling terug, aan de hand van enkele thema’s. Vandaag gaat het over ‘curatieve versus preventieve zorg’.

Benzineprijs morgen iets omlaag, diesel en kerosine duurder

ORANJESTAD — Benzine wordt morgen 1,2 cent goedkoper, diesel en kerosine worden respectievelijk 0,4 en 0,7 cent duurder. Voor een liter benzine betalen consumenten vanaf 12 september 2,159 florin. Een liter diesel kost vanaf morgen 1,850 florin en kerosine 1,759 florin per liter.

Dat heeft Xiomara Ruiz-Maduro, minister van Fi-

nanciën, Economische Zaken en Cultuur (MEP) van-

daag bekendgemaakt.

De prijzen zijn inclusief bbo/bazv/bavp en gebaseerd op de gemiddelde prijs van de ‘Platts US Marketscan (Gulf Coast)’ over de periode 1 tot en met 31 augustus 2018.

Premier Wever-Croes:

‘Vooralsnog geen stijging water- en energietarieven’

ORANJESTAD — De prijzen voor water en energie zullen – in ieder geval de komende maanden – niet stijgen. Dat was gisteren de boodschap van premier Evelyn Wever-Croes (MEP), tevens Energie-minister. Ze reageert hiermee op berichten in de media.

“Ik ben geïnformeerd dat door de inspanningen die gedaan zijn, de prijzen van water en energie niet hoeven te stijgen”, zei Wever-Croes tijdens de persconferentie gisteren. Dat zegt ze ondanks de speculaties in de media over een mogelijke stijging en in tegenstelling tot de wisselende ruwe olie-prijs maar ook rekening houdend met de extra kosten die gemaakt worden om het rookoverlast-probleem bij containerhaven Barcadera op te lossen. Volgens de berekeningen hebben we de komende maanden de situatie onder controle en hoeven de prijzen niet omhoog, legt ze uit en ze hoopt dat de rust terugkeert in de samenleving. “Het is niet eenvoudig, we zijn niet klaar met de si-

tuatie, we kunnen geen garantie geven dat het nooit meer zal stijgen of wanneer de prijzen gaan dalen. We nemen de uitdagingen zoals ze komen.” Ze stelt dat de komende maanden er hierover geen zorgen zijn en dat de regering zich blijft inspannen om de prijzen substantieel te verlagen.

De prijs voor water en energie is een thema waar bij elke persconferentie wel naar wordt gevraagd, stelt Wever-Croes. Begin augustus ontkende ze nog dat de prijzen met 10 tot 20 procent zouden stijgen en ze zei dat aan Water en Energiebedrijf (WEB) gevraagd was om eerst te kijken waar ze het eigen vet konden wegsnijden, alvorens de prijzen te verhogen.

Voorzitter Eric Henriquez van vakbond SIWA stelde vorige week in de media dat er bij WEB geen extra vet meer weg te snijden valt, vanwege de stijgende olieprijs en de te maken kosten voor het oplossen van de rookoverlast. Volgens Henriquez zou WEB zelfs in de rode cijfers blijven als iedereen op zijn salaris zou inleveren. Het verlagen van de water- en energieprijzen is een verkiezingsbelofte van de MEP-partij. Daarnaast heeft de overheid de opdracht gegeven om te stoppen met ‘hedging’, het inkopen van ruwe olie tegen vooraf gegarandeerde prijzen, zodat men minder afhankelijk is van prijsschommelingen op de wereldmarkt. De beslissing van de voormalige regering om over te gaan op hedging pakte ongunstig uit voor de vorige regering. Vanaf het tweede kwartaal van dit jaar heeft er geen hedging meer plaatsgevonden.

Vervolg van pagina 1

Verder plannen

De gouverneur noemde in zijn toespraak de komst van de integriteitskamer, een gedragscode voor ministers en Statenleden, een ombudsman en een klokkenluider-regeling. Verder worden de handhavende diensten beter uitgerust, wordt de LTU scherp gehandhaafd en krijgt brandweer speciale training in het buitenland. Het aanbestedingsproces voor een nieuw afvalverwerkings-systeem wordt voortgezet en ook op gebied van toerisme stipte de gouverneur de plannen aan. Zo wordt in samenwerking met het Hotel Management School in Maastricht een nieuw certificatieprogramma ontwikkeld voor werknemers in de toeristische sector en wordt er onder meer geïnvesteerd in een complete renovatie van het voormalige Esso Club, inclusief de oude tennisbanen. Op de plek waar tot vorig jaar het oude Bushiri Hotel stond komt een recreatiegebied en er komt een investering van bijna 300 miljoen florin in de luchthaven. Er wordt, met ondersteuning van het IMF gewerkt aan een nieuw belastingstelsel en de openbare financiën gaan op de schop. De eerder door de regering aangekondigde normen en plannen voor verlaging van de staatsschuld en het begrotingstekort werden in de toespraak wederom genoemd. De regering wil het voor ondernemers makkelijker maken met minder bureaucratie en een digitaal loket en er moet een cultuur van ondernemerschap vanaf jonge leeftijd worden gekweekt. Per jaar moeten 200 nieuwe sociale woningen worden gebouwd en gouverneur Boekhoudt haalde het project Area aan, dat staat voor Aruba RE-Imagined

Foto: Arvin Raamijn

Gouverneur Alfonso Boekhoudt wordt door Statenvoorzitter Ady Thijsen naar zijn auto gebracht.

Areas. Doel van dit project is om sociale ontwikkeling, innovatie en economische groei binnen de districten te versterken. Hierbij zullen componenten van het principe van ‘smart cities’ worden geïmplementeerd. De eerste fase van Area staat gepland voor San Nicolas en Oranjestad. De regering heeft hiervoor in zowel San Nicolas als in Oranjestad afgelopen mei brainstorm-bijeenkomsten georganiseerd om te kijken waar de bewoners pijnpunten zien.

Samen dragen

Dit is de 33e keer dat het parlementaire jaar op Aruba wordt geopend. “Daarom hebben we hoop op een goede toekomst, met de focus op ‘de mens’ die onze samenleving en dit zonder de economische kansen uit het oog te verliezen”, aldus Boekhoudt. De gouverneur eindigde zijn toespraak met de stelling dat

de regering het raamwerk maakt maar het verder niet alleen kan doen. “Het is een verantwoordelijkheid die iedereen samen moet dragen. En het vraagt om moeilijke beslissingen. Maar als we de moed hebben om deze te nemen, zullen we zien dat we de uitdagingen te boven komen. Daaruit volgend, hebben we een parlement nodig dat zich aan zijn belangrijke taak houdt. Laten we samenwerken aan een voorbeeldige ontwikkeling van ons geliefde eiland.”

Reactie oppositie

Na de toespraak borrelde de Statenleden nog na, buiten het oog van de pers die buiten bleef wachten. Op verzoek van de Amigoe kwam AVP-fractielid Richard Arends naar beneden om namens de oppositiepartij een reactie te geven op de toespraak. “Je ziet aan de ene kant een heel groot ge-

Pas afsnijden

Een vrouw reed samen met haar man in de nacht van vrijdag op zaterdag ter hoogte van Wendy’s in Cura Cabai de weg op zonder voorrang te verlenen aan een blauwe personenwagen. De chauffeur van die wagen wist een aanrijding te voorkomen maar bleef wel achter de vrouw aan rijden. Toen de man en de vrouw thuiskwamen, reed de auto nog steeds achter hen. De chauffeur stopte en riep dat hij het stel neer zou schieten. Vervolgens reed hij nog een paar keer langs het huis voordat hij wegreed. De vrouw belde de politie die de auto geparkeerd zag in Serroe Preto. De bestuurder gaf toestemming om het voertuig te controleren maar er werd niets verdachts gevonden. De man verklaarde dat hem de pas was afgesneden en er onbeleefde uitingen werden gedaan en dat hij daarom achter het stel aan reed. De rust werd hersteld.

Broederliefde

In dezelfde nacht raakte twee Surinaamse mannen slaags in Paramira. Een buurman zag het gebeuren en belde de politie. Hij verklaarde dat de mannen broers zijn. De politie zag dat een van de mannen onder invloed was. De dronken broer wilde zich niet identificeren aan de agenten. De nuchtere broer verklaarde dat er al langer problemen zijn tussen hun twee en dat deze escaleerden door de dronkenschap. De nuchtere broer verklaarde ook dat hij de dronken broer niet had geslagen. De politie trof ook geen verwondingen aan die daarnaar zouden verwijzen. De dronken broer werd vervelend en de agenten legden uit dat hij nu geen aangifte kon doen door zijn staat van dronkenschap maar dat hij op maandagochtend wel bij de recherche terecht kon.

Sporten, omdat het gezond is om elke dag minstens een half uur in beweging te zijn. Doorzetten om je doel te bereiken. De adrenaline voelen tijdens het trainen voor een wedstrijd. Brons, zilver of zelfs goud winnen en op het podium staan. Aruba is in beweging. Wil je ook een sportieve ervaring delen met de lezers van de Amigoe? Mail dan naar arubaredactie@amigoe.com.

Funstacles 2018

Stof en warmte trotseren

ORANJESTAD — Hindernissen zoals autobanden, cementblokken, ijzereen klimrekken, een modderbad en zelfs een rioolbuis die op een meter hoogte hing. Een extra obstakel was de warmte die veel van de deelnemers vergde. Het enthousiasme en de saamenhorigheid onder de teams was groot en maakte van deze zevende editie van de Funstacles weer een succes.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

De organisatie van Funstacles had zich dit jaar aangesloten bij het evenement FitVille. Dit fitnessevenement vond vrijdag, zaterdag en zondag plaats in de Harbour Arena. Aan de ene kant van het terrein was de CrossFit-competitie, terwijl voor de Funstacles op het zand rechts op het haven-terrein een parcours van vijf kilometer was uitgezet. De Amigoe was zondagmiddag bij de Funstacles. Om de paar minuten ging een ander team van start. Ze renden als eerste naar een

De eerste hindernis: klimmen over voertuigen die assisteren bij pech langs de weg.

obstakel waarbij een aantal voertuigen van een auto-verzekeraar zodanig waren 'geparkeerd' dat alle deelnemers letterlijk over de voertuigen heen moesten klimmen. Verderop stonden een paar grote afvalcontainers 'in de weg', gevolgd door liko's die op de grond lagen. Zo had het parcours verschillende hindernissen. Vrijwilligers stonden bij alle hindernissen om uitleg te geven en aan te moedigen.

Funstacles, dat betekent rennen, springen, kruipen en klauteren, waarbij de

teamleden (jong en oud) op elkaar wachtten voordat ze naar het volgende obstakel gingen. Voor de fitste deelnemers ging dit snel en soepel, maar deelnemers met een mindere conditie bleven niet achter. Ze kregen, waar nodig, van een teamgenoot een helpende hand toegereikt. Zo bereikte iedereen uiteindelijk toch de finish.

Volgend jaar weer

Joseandro Chiquito is general event coördinator van de Funstacles. "Zaterdag was de Company Cup, daar deden tien bedrijven aan mee,

met in totaal vijftig deelnemers. Sport Caribe won dit onderdeel, Milliard Fighting School werd tweede en de Arubaanse Wegenbouw Maatschappij werd derde." Op zondag trok het publieke evenement meer dan 1000 deelnemers, vertelt Chiquito. "Hier hebben we geen top 3 van winnende teams, we zien dit als een zelfmotiverend evenement."

De Funstacles is elk jaar op een andere locatie. "Dat brengt voor ons elke keer

Foto's: Mirte de Rozario

Met een duik in dit modderbad zijn de deelnemers bijna aan het einde van het parcours.

andere uitdagingen. Zoals de hitte van de straat bij een city run of de zee, de wind en het stof bij de haven." De samenwerking met FitVille is Chiquito goed bevallen. "We wilden met elkaar een fitnessweekend organiseren en dat doel is bereikt. We kijken uit naar volgend jaar."

Na enkele spring- en klimhindernissen moesten de deelnemers deze kruiphindernis overwinnen.

Zo'n kans krijg je niet vaak, om door een (schone) rioolbuis te kruipen.

Grote cementblokken lagen in 'de weg' en de enige manier was om er doorheen te kruipen.

LOTTO 5

Woensdag 12 september

Afl. 950.000,-

Selecteer:
Kies 5 verschillende nummers van 1 t/m 35

03 12 15 24 33

Multi Draw:
Blijf met je gekozen nummers in het spel voor de komende trekkingen

03 12 15 24 33 x2 03 12 15 24 33 x3
03 12 15 24 33 x4 03 12 15 24 33 x5

Combo: Vraag je verkoper voor de combo optie.

www.lottoaruba.com

Afl. 4

De Minister van Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een sluitvergunning voor het perceel **J.E. Irausquin Boulevard 382, lok. 12**, ingaande **12 september 2018** gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, **Schotlandstraat 53**, ter inzage ligt. Bedoelde vergunning geeft recht tot verkoop in het klein van o.a. sterke drank en zwak alcoholische drank voor gebruik elders dan ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunning indienen, bij de Minister van Volksgezondheid, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

Nog twee bijeenkomsten deze maand

Verzamelen orale geschiedenis en kennis slecht weer

ORANJESTAD — De Nationale Commissie van Unesco (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) organiseerde op vrijdag 31 augustus een bijeenkomst om de gewoonten, gebruiken en (bij)geloven van de samenleving te verzamelen over het omgaan met slecht weer. Na het succes van de eerste bijeenkomst organiseert Unesco nog twee bijeenkomsten: een in San Nicolas en een in Piedra Plat.

Tijdens deze bijeenkomst gaf Rene Ridderstaat van Bureau rampenbestrijding (BRA) een presentatie over de gevaren die voorkomen waarbij BRA in actie moet komen tijdens slecht weer. Ook gaf hij voorlichting hoe de bevolking in rampgevallen moet handelen. Raymond

Hernandez van Nationaal Archief (ANA) gaf ook een presentatie over het belang van het behouden en beschermen van belangrijke documenten bij een slecht weerramp. Na de presentaties werd er in groepen gewerkt om kennis met elkaar te delen die door onze voorouders van

generatie tot generatie doorgegeven werd. Zo werden de kennis en oude praktijken van vroeger op papier gezet voor onder meer omgaan met regenbuien, orkanen, wervelstormen, aardbevingen maar ook brand of andere rampen die door het handelen van de mens veroorzaakt werden.

Cultureel erfgoed

De workshop maakt onderdeel uit van het behoud van immaterieel cultureel erfgoed. In totaal deden dertig mensen van verschillende instanties en organisaties mee aan de eerste workshop.

Hierdoor kon Unesco veel kennis van vroeger inventariseren. Daarom vraagt de Nationale Commissie van Unesco aan personen of instanties om ook deel te nemen aan de opkomende bijeenkomsten.

De eerstvolgende bijeenkomst wordt gehouden op donderdag 13 september bij Scol di Arte in San Nicolas en de volgende vindt plaats volgende week dinsdag 18 september bij Santa Rosa (DLVVM) in Piedra Plat. Beide bijeenkomsten worden gehouden van 19.00 tot 21.00 uur. Toegang is gratis.

gelijk is. Toezichhoudende instanties zoals de Rekenkamer, Centrale Bank en andere konden door ministers worden gekoeneerd. Een ministersdom dat zich zeker van zijn positie wist omdat het door een stabiele en door hen te controleren parlement werd gesteund. Dat er wat betreft informatie voor vele studies flink wat aan mankeert is waar. Maar de overheid kan alleen worden aangesproken voor de mogelijkheden om een redelijk betaalde baan op Aruba te vinden. Voor elders is er het internet. Iemand die voor piloot van een jumbojet gaat studeren weet van voren dat er hiervoor op Aruba geen emplot te krijgen is. Er zijn op Aruba, zoals in vele landen arts die er met de pet naar gooien. De meeste artsen kunnen geen wonderbaarlijke genezingen ver-

richten als de juiste outillage en een bekwaam assistent team niet beschikbaar is. Iets dat in landen als Colombia wel het geval kan zijn: De uitspraak 'Mi no kier pa un macamba mishi...' duidt op de domheid van de patiënt. Ruim een halve eeuw geleden was er op Aruba een manspersoon die luidkeels verklaarde dat hij zich nooit door een vrouwelijke arts zou laten behandelen. Jaren later kreeg hij zo'n pijn dat hij moest worden opgenomen. De enige arts die hem op dat ogenblik kon bijstaan was (wijken) Schäffer MD. Die slaagde erin zijn ongemak drastisch te verlagen. Zoveel voor zijn toffe uitspraken.

R. EDUARDO
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (woorden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Nieuwe cursussen Muchila Creativo

ORANJESTAD — Fundacion Muchila Creativo start binnenkort met een aantal nieuwe cursussen op het gebied van acteren, schilderen en muziek.

Creativo ook een cursus. Hierin wordt er aandacht geschonken aan acteren, zang en dans, maar ook aan het licht, geluid en decor in een musical . Deze cursus is bedoeld voor jongeren tussen de dertien en achttien jaar die willen meespelen in een echte musicalproductie. Op zaterdag 15 september is er een introductieles in Cumana 71, op de bovenverdieping om vijf uur 's middags en er kan alvast worden geregistreerd voor een auditie die plaats gaat vinden de week erop, op 22 september.

Tenslotte start Fundacion Muchila Creativo binnenkort met een basiscursus schilderen voor jong en

oud en een cursus gitaar en cuarta. De cursus schilderen richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden en creativiteit en om te zien welke stijl en methode het beste past bij de deelnemer. Deelnemers aan de cursussen gitaar en cuarta leren onder meer noten lezen en liedjes spelen. De cursus is voor jong en oud en cursisten hoeven geen ervaring te hebben maar moeten wel hun eigen instrument meenemen. Voor informatie over onder meer startdata en kosten en om aan te melden kan gemaild worden met muchilacreativo@gmail.com. Contact opnemen via whatsapp kan ook via 592-5515 of 592-4343.

Nieuwe kunstexpo in MFA Noord

ORANJESTAD – In de MFA in Noord werd vorige week vrijdag de expositie 'Den Wowo di Noord' geopend. Kunstenaar Richard Wout presenteerde tekeningen, schildertijen en heeft ook een installatie gemaakt van gelast ijzerwerk. De tekeningen van onder meer een leguaan, een geit die water drinkt, een tennisset, een keuken en tal van bekende plekken in de omgeving van Noord en Palm Beach zoals de Olde Molen, Cas di Titi en het oude Aruba Caribbean Hotel zijn mooie, eenvoudige zwart-wit tekeningen die zijn bedoeld voor een nog te verschijnen inkleurboek voor kinderen. De schildertijen beelden zeven beschermde vissoorten uit en de installatie beeldt een windsurfer uit. De expositie werd geopend door Wout's dochter Dana Garcia en er was muzikale ondersteuning van Lucio Abath. MFA-directeur Omar Harms feliciteerde Wout met zijn nieuwe expositie. 'Den Wowo di Noord' is tot met november te zien in MFA Noord.

ZEE leest

De zoetzure smaak van dromen

**Nico van der Zee be-
spreekt in deze column
regelmatig zinnige en
onzinnige zaken. Reacties
zijn welkom: nicovander-
zee@gmail.com.**

Sommige boeken sla je dicht en je vergeet ze, andere blijven hangen. Het boek dat ik dit weekend las, hoort tot die laatste categorie. Het is het verhaal van het leven van Sun Li, een in China geboren vrouw die opgroeide in een Fries dorp waar haar ouders een Chinees restaurant hadden. De zoetzure smaak van dromen, heet het en het is een ontroerend boek.

Alles in het gezin staat in het teken van het restaurant. De ouders werken er van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat, de kinderen moeten meehelpen zodra ze daartoe in staat zijn. Als dertienjarige moest Sun al bestellingen aannemen en pakketjes afleveren, later moest ze helpen in de bediening. Voor emoties was geen plaats, voor gesprekken evenmin. Je werd geacht de wil van je ouders te volgen en wat jij dacht of voelde.

ZEE *leest*

hield je maar voor jezelf. Het boek verhaalt hoe Sun zich via school en universiteit zich ontworstelt aan dat beklemmende restaurantgezin. Dat het restaurant langzaam achter boert en de concurrentie met een nieuw wokpaleis niet kan bolwerken is een extra dimensie in het verhaal.

Hoewel niemand praat over emoties is er toch een emotionele band tussen de leden van het gezin, dat blijkt bijvoorbeeld als de vader aan kanker lijdt en uiteindelijk overlijdt. Een aanrader, dit boek, en voor wie niet van lezen houdt: in de tv-serie *De Wandeling* werd een gesprek met Sun Li

uitgezonden dat nog terug te zien is op npo.nl.

Er is wel een overeenkomst te vinden tussen dat Friese dorp en Aruba. Als je in Nederland praat over de Chinees dan bedoel je een restaurant, hier verwijzen we naar een winkel. Ik heb op Aruba verschillende winkeldochters en -zonen in de klas gehad, vandaar dat het boek me nog bezig houdt nu ik het uit heb. Ik zie namelijk veel overeenkomsten. Chinese kinderen presteren bovengemiddeld op school. 50 procent van de Nederlandse kinderen gaat naar havo-vwo, voor de Chinese kinderen in Nederland ligt dat cijfer op bijna 70 procent. Op Aruba is het in mijn beleving niet anders. De vader van Sun Li bemoeit zich niet met haar schoolleven, maar is wel boos als ze thuis komt met een rapport met zesjes. Toen ik een keer een moeilijke toets gaf en mijn beste leerling maar een acht haalde, zag ik bij haar tranen verschijnen. Met dat cijfer durfde ze niet thuis te komen. Ik weet nog dat ik maar op de toets geschreven heb dat het cijfer het hoogste van de klas was.

Volgende week lekker vakantie,' zei ik eens tegen een Chinese leerling. Ze keek me vreemd aan, had helemaal geen zin in de vakantie. 'Dan moet ik de hele dag in de winkel helpen,' was de verklaring. Aruba kent vele Sun Li's, kinderen die mee moeten helpen om het bedrijf draaiende te houden. Zonder de gratis hulp van de familie is het bedrijf waarschijnlijk niet rendabel. In een straal van 200 meter rond ons huis zitten vijf kleine Chinese supermarkten. De meeste mensen in de buurt doen hun boodschappen welkelijks bij een grote supermarkt. Voor de buurtwinkels blijven de kruimels over die ze ook nog met zijn vijven moeten verdelen. Dat is alleen te doen als je lange werktijden maakt en de hele familie laat meewerken.

Ik ben bang dat veel Chinees-Arubaanse kinderen zich zullen herkennen in het verhaal van Sun Li. Maar misschien heb ik het mis, we zijn tenslotte een generatie verder, wellicht dat er nu meer ruimte is voor emoties en een eigen kinderleven.

RODRIGUEZ - TAEKEMA

EXECUTORIALE VERKOOP

Krachtens artikel 1203 lid 2 (oud) respectievelijk 3:268 (nieuw), van het Burgerlijk Wetboek van Aruba zullen de volgende onroerende zaken in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot tweeduizend vierkante meter ($\pm 2.000 \text{ m}^2$), gelegen te Mahuma in Aruba, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie T nummer 31, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Mahuma 52**;

Inzetprijs: Afl. 135.000,00;
- een perceel eigendomsgrond, groot zeshonderd elf vierkante meter (611 m^2), gelegen te Cumana in Aruba, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie P nummer 1259, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Cumana 121**;

Inzetprijs: Afl. 114.750,00;

Onderhandse schriftelijke biedingen kunnen tot en met 12 september 2018 tot 16:00 uur worden aangenomen; iederieder is verplicht te tonen dat hij zijn bod kan nakomen, zulks ter beoordeling van de executant.

Krachtens artikel 502 respectievelijk 544 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot vierduizend negenhonderd vijftien vierkante meter (4.995 m^2), gelegen te Rooi Koochi in Aruba, kadastraal bekend als vierde afdeling sectie E nummer 742, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Rooi Koochi 30-E**;

Inzetprijs: Afl. 1.011.000,00; en

In geval van veiling krachtens beslagrecht bestaat geen mogelijkheid tot onderhandse biedingen.

Krachtens een vonnis van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- het recht van erfpacht tot een juli tweeduizend vierderdertig op een perceel domeingrond, groot éénduizend zevenhonderd drieënvijftig vierkante meter (1.753 m^2), gelegen te Matividiri in Aruba, kadastraal bekend als derde afdeling sectie A nummer 74, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Matividiri 4**.

Inzetprijs: Afl. 650.000,00.

De verkoop zal plaatsvinden ten overstaan van mr H.M. Rodriguez-Taekema, notaris in Aruba, op **26 september 2018 om 10:00 uur** in de vergaderzaal van **RENAISSANCE CONFERENCE CENTER** aan de L.G. Smith Boulevard 82.

De veilingvoorwaarden zijn beschikbaar op het kantoor van de genoemde notaris bij:

Notariatskantor Rodriguez-Taekema
 SUCU / De la Sallestraat 60
 (rotonde Seroe Blanco)

Tel: (297) 588-2400 • Fax: (297) 588-2500 • Email: j.decuba@notarisrodriguez.com

Aruba Bank ‘Holy Smokes Press BBQ Cook-Off’ voor persdag

ORANJESTAD — In het kader van de persdag heeft de Aruba Bank het dagelijkse werk en de toewijding van de lokale pers erkend. Als dank en appreciatie aan de pers, om de goede relatie tussen de pers en de Aruba Bank te behouden, en om de band tussen de persleden te verstevigen, organiseerde de bank afgelopen vrijdag een BBQ cook-off wedstrijd samen met de lokale pers.

De ‘Holy Smokes Press BBQ Cook-Off’ was een groot succes en verwelkomde de persleden van verschillende media. Sommige persleden demonstreerden hun talenten op de grill en hebben elkaar al voor 2019 uitgedaagd.

Tijdens de cook-off deden de deelnemers hun uiterste best om zoveel mogelijk ingrediënten uit de ‘mystery box’ te gebruiken. De teams werden door de bekende chef Gabriel Ayala begeleid en werden beoordeeld op creativiteit, smaak en teamwork terwijl zij ‘live’ op Facebook waren.

Nadat de juryleden de verschillende BBQ-gerechten hadden geproefd, werd het team ‘Aruba Bank BQ’ als winnaar gekozen. Het team ‘Aruba Bank BQ’ bestond uit DJ Corsow, Eugene van der Veen en Dino Tromp. De winnaars kunnen genieten van een fijne trip naar Miami met Aruba Airlines.

De Aruba Bank wil alle persleden die de uitnodiging hebben geaccepteerd bedanken voor hun deelname aan de AB Pressday 2018. Daarnaast wil de bank alle leden van de pers bedanken voor hun dagelijkse toewijding om de samenleving correcte informatie en nieuws te bieden.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuaries —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
		Fundacion Respetami	582-4433
		Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
		Twelve Step Meeting	
		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
		Fundacion Amor Pa	568-4739
		Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
		Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
— San Nicolaas —			
Ambulance	584-5050		
Centro Medico	523-8833		
BGD San Nicolaas	527-2782		
Serlimar	584-5080		
— Botica —			
4 Centro Medico	584-5794		
Aloë	584-4606		
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

WOENSDAG			
12 SEPTEMBER 2018			
Zonnig met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:43	10 v/d 10	
WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	30°	22 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
09:08	21:19		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag, 11 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Woensdag, 12 sept '18

Monarch
06.30 – 15.30
Freedom Of The Seas
07.00 – 23.00

Donderdag, 13 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Vrijdag, 14 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Dienstdoende huisartsen Dinsdag, 11 sept. 2018

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
Dr. Ramcharan

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. Vis

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Paradera
588-6638

BVN

17:10 17:25 17:50 18:00 18:45 19:30 19:55 20:00 20:50 21:45 22:30 22:35	Dagelijkse Kost EenVandaag NOS Studio Sport VRT Journaal M NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Spoorloos 2Doc: Man in de knoop Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Opsporing Verzocht Internationalaal Met het Mes op Tafel Pauw NOS Journaal Van Gils & Gasten Reünie: 21 BinnensteBuiten Tijd voor MAX NOS Journaal Sesamstraat Het Klokhuis SpangaS NOS Jeugdjournaal Blokken Thuis Dagelijkse Kost EenVandaag NOS Studio Sport VRT Journaal M NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Hoe bevalt Nederland Down The Road Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Keuringsdienst van Waarde Pauw Iedereen beroemd	7:55 8:00 8:50 9:45 10:30 10:35 10:40 11:10 12:00 12:30 13:15 14:00 14:25 15:05 15:10 15:25 15:40 16:05 16:10 16:45 17:10 17:25 17:50 18:00 18:40 19:30 19:55 20:00 20:45 21:35 22:20 22:25 22:50 23:45
--	---	--

COLOFON	
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez lejuez@amigoe.com (advertentie)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement) Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas Sophie Lodewijks arubaredactie@amigoe.com	Distributie Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Verkoop Algemeen: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Verkoop/Acquisitie Rushilene Lejuez lejuez@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
H&H Magazine Coordinator Natasha Tromp ntromp@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Rapport Amnesty International: Curaçao in strijd met EVRM

WILLEMSTAD — Het enkel op grond van hun verblijfsstatus detineren van mensen (in bijvoorbeeld de vreemdelingenbarakken in Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou, SDKK), is in strijd met artikel 5 van het Europees Verdrag van de Mens (EVRM), namelijk het recht op vrijheid en veiligheid. Dat stelt de mensenrechtenorganisatie Amnesty International in haar rapport ‘Opgesloten en uitgezet. Venezolanen krijgen geen bescherming op Curaçao’. Volgens minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) is dit een stelling zonder ‘legale basis’. Hij herhaalt: “De Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) steunt ons beleid integraal.”

Het Amnesty-rapport, dat gisteren werd gepubliceerd, is kritisch over de manier waarop Curaçao omgaat met Venezolanen die de situatie in hun land ontvluchten. “Op Curaçao is geen sprake van een adequate asielprocedure. Dat maakt het voor mensen die op de vlucht zijn voor crises en geweld onmogelijk om bescherming te vragen. In plaats van bescherming wacht hen detentie en gedwongen terugkeer”, aldus het rapport.

“In juli 2017 nam de regering van Curaçao een ministerieel besluit om het registratieproces (voor internationale bescherming, red.) en de procedure over te nemen van de United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Dit besluit is genomen zonder de UNHCR daarbij te raadplegen. De nieuwe Curaçaose procedure werd niet openbaar gemaakt en voorzag niet in een overgangperiode. (...) Voor mensen op zoek naar veiligheid blijkt het in de praktijk erg moeilijk om een verzoek in

te dienen voor internationale bescherming. Personen die bij aankomst niet direct asiel hebben gevraagd, het land zijn binnengekomen als toerist, al een tijd op het eiland verblijven, eerder zijn uitgezet of eerder een vergunning hadden om op het eiland te wonen, zijn uitgezonderd van de mogelijkheid om asiel te vragen”, beweert het rapport.

Dit stelt verder dat vanwege het gebrek aan een goed functionerende asielprocedure, mensen die na juli vorig jaar zijn gedetineerd en uitgezet geen kans hebben gehad om een verzoek om internationale bescherming in te dienen. “Wel ontwikkelde de Curaçaose overheid – in reactie op het groeiende aantal Venezolanen dat Curaçao op irreguliere wijze bereikt en zonder verblijfspapieren op het eiland verblijft – een ‘actieve verwijderingsstrategie’. Vorig jaar zijn 1532 vreemdelingen uitgezet, waaronder 1203 (78,5 procent) Venezolanen. In de eerste vier maanden van 2018 werden 475 vreemdelingen uitgezet, waaronder 386 (81,3 procent) Venezolanen. In afwachting van hun uitzetting worden mensen gedetineerd in gevangenis- en politiebureaus”, aldus Amnesty International.

Behandeling

Volgens het rapport vertelden geïnterviewde gedetineerde Venezolanen dat ze werden onderworpen aan een be-

straffende en vernederende behandeling. “Zo zou het gevangenispersoneel hen basisbehoeften onthouden totdat ze een vliegticket terug naar Venezuela hadden gekocht. Ook werden verschillende gevallen van mishandeling en seksueel misbruik gemeld. Bewakers zouden seksuele handelingen vragen in ruil voor maandverband en zeep.” Ook het scheiden van kinderen van hun ouders, gedurende de duur van de vreemdelingendetentie, is in strijd met de bescherming van het belang van het kind, stelt Amnesty.

Aanbevelingen

Amnesty International heeft aanbevelingen aan de regering van Curaçao, de Nederlandse overheid en het Koninkrijk der Nederlanden opgesteld.

Curaçao wordt aanbevolen om onder andere de rechten van asielzoekers en vluchtelingen die internationale bescherming nodig hebben te waarborgen, om er zorg voor te dragen dat de detentie van asielzoekers en migranten alleen bij hoge uitzondering en als laatste middel plaatsvindt, om er zorg voor te dragen dat beschuldigingen van mishandeling, buitensporig geweld of enige andere vorm van misbruik tijdens de arrestatie of in de vreemdelingendetentie onmiddellijk, grondig en onafhankelijk worden onderzocht door een onafhankelijke instantie, en om er zorg voor te dragen dat bij alle beslissingen waarbij kinderen betrokken zijn, de belangen van

het kind de eerste overweging zijn.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden heeft de organisatie de volgende aanbevelingen: “Draag er zorg voor dat mensenrechten in alle gebieden van het Koninkrijk op dezelfde wijze worden gewaarborgd, en dat de mensenrechten van migranten en asielzoekers worden gerespecteerd, beschermd en gegarandeerd in alle landen van het Koninkrijk.” Amnesty beveelt de Nederlandse overheid aan om ondersteuning en begeleiding te bieden en financiële en technische hulp te leveren, om te zorgen voor een adequaat kader – conform internationale mensenrechtenverdragen en standaarden – voor de bescherming van vluchtelingen. De Nederlandse overheid moet er ook zorg voor dragen dat alle steun voor het Curaçaose detentie- en uitzetbeleid in lijn is met internationale mensenrechtenstandaarden. “Steun daarom alternatieven voor vreemdelingendetentie.”

Openbare Werken wil meer respect voor verkeersmaatregelen

LAGUN — De woordvoerder van Openbare Werken (OW), Felip Guanipa, meldt dat alle verkeersmaatregelen worden ontwikkeld volgens de richtlijnen en wetten voor een veilig verkeer. Maar automobilisten tonen weinig respect voor deze maatregelen.

Hij meldt dat er begin van dit jaar borden zijn geplaatst bij de helling tussen Playa Kenepa en de wijk Lagun. Deze borden geven aan dat de weg hier 17 procent stijgt, en weer daalt. Volgens Guanipa is OW als wegbeheerder belast met het plaatsen van borden die de weggebruiker aanzetten om veilig en verantwoord te rijden en moet OW de nodige maatregelen nemen om de verkeersveiligheid van de automobilisten te garanderen.

OW plaatst de verkeersborden zodat de weggebruiker weet aan welke regels hij zich dient te houden.

Hetzelfde geldt voor de strepen die op de eerste schooldag op de weg zijn aangebracht vanaf de rotonde bij Zegu tot aan Grote Berg, om te voorkomen dat er ingehaald wordt. Maar dit gebeurt toch. “Automobilisten maken niet op de juiste manier gebruik van de wegen.”

Guanipa constateert dat er in Bándabou veel vandalisme is, gericht op verkeersborden. “Er wordt op de borden geveerd of de borden worden vernield. Mensen zijn zich er niet van bewust dat deze borden veel geld kosten en geplaatst zijn voor hun eigen veiligheid. Daarnaast is het bekladden en/of vernielen strafbaar.”

9 procent bevolking Venezolaans

Regering kan zich niet vinden in conclusies Amnesty-rapport

WILLEMSTAD — De Curaçaose regering kan zich niet vinden in de conclusies van het rapport ‘Opgesloten en uitgezet: Venezolanen krijgen geen bescherming in Curaçao’ van mensenrechtenorganisatie Amnesty International. “De overheid betreurt de perceptie dat op Curaçao mensenrechten geschonden worden in verband met de migratiecrisis van Venezuela en herkent zich hier niet in”, aldus een reactie van het ministerie van Justitie op het rapport.

communicatie en training, die het justitieel personeel in staat stelt hier beter mee om te gaan. (...) Voor wat betreft de communicatie naar Venezolanen toe die overwegen een verzoek om bescherming te doen, zijn er ook communicatietrajecten opgestart.”

Knusse kennismaking met de Gio’s

WILLEMSTAD — Kunstliefhebbers konden zaterdagochtend nader kennismaken met de werken van Giovanni Abath en Giovanni Zanolino tijdens een meet & greet bij Landhuis Bloemhof, waar de kunstenaars momenteel exposeren.

Giovanni Abath

De aanwezigen kregen een persoonlijke rondleiding van de kunstenaar.

Aangezien Zanolino voor een kunstproject bij het Afas Experience Center in Nederland is, deelde Abath ook zijn kijk op de werken van Zanolino met de aanwezigen. Zanolino maakt onder meer digitale collages die vervolgens worden afgedrukt op metaal, glas of een spiegel waaraan textiel of andere materialen worden toegevoegd waardoor er een unieke diepte ontstaat.

Abath is een autodidacte kunstenaar die door zijn werkzaamheden bij de raffinerij is gaan experimenteren met wat hij allemaal kan creëren uit metaal. De expositie ‘Abath & Zanolino’ is nog te zien tot en met 29 september. Tijdens Koscha Kultural, op 28 en 29 september, zullen beide kunstenaars bij Landhuis Bloemhof aanwezig zijn.

Werknemers ontvangen brief vrijwillig ontslag

‘Meer dan helft personeel moet zeker weg’

WILLEMSTAD — Werknemers van InselAir hebben een brief ontvangen waarin de mogelijkheid wordt aangeboden om vrijwillig te vertrekken. Directielid Edward Heerenveen meldt dat de meningen over het aantal mensen dat moet vertrekken verdeeld zijn. “Maar het staat vast dat meer dan de helft van het personeel weg moet.”

De directie wacht het resultaat af en zal daarna beslissen hoeveel personen alsnog moeten vertrekken. De noodzakelijke ontslagronde werd aangekaart tijdens de crediteurenvergadering van 31 augustus jl. De luchtvaartmaatschappij heeft momenteel ongeveer 175 personeelsleden. Bewindvoerder Rogier van den Heuvel noemde dit aantal ‘buitenproportioneel’. De organisatie zou volgens hem dan ook verder moeten met 50 man. Hij meldde tevens dat de directie 45 tot 55 werknemers zou willen ontslaan, maar Heerenveen bevestigt nu dat er meer ontslagen zullen vallen. “Als je de inkomsten in lijn wilt brengen met de uitgaven, dan moet je sowieso

denken aan iets meer dan de helft van het personeel. We moeten nog wel kijken of we dat halen, want de dagelijkse gang van zaken moet wel door kunnen gaan. Het moet daarnaast ook op een verantwoorde manier gebeuren, maar het is helaas zeker dat we heel veel mensen moeten ontslaan.”

Directie

Heerenveen voegt hieraan toe dat geen enkele groep binnen de organisatie zal worden ontzien. “Ook de directie niet, inclusief ikzelf. Als je ontslag hebt voor het bedrijf, dan zet je het belang van de organisatie voorop. Ik ga ervan uit dat er over de hele linie ontslagen zullen vallen. Het proces zal ver

voor het volgende meetmoment van de rechter op 30 oktober, afgerond zijn.”

Verdere plannen

De plannen voor toestellen en uitbreiding van de routes liggen op tafel, maar de directie zal eerst moeten kijken in hoeverre deze uitvoerbaar zijn op basis van het aantal werknemers, en de vervoersverplichting en -mogelijkheden van de luchtvaartmaatschappij. “We zullen bepaalde afwegingen moeten maken. Op dit moment kunnen we hier nog niets concreets over zeggen.” InselAir vliegt momenteel met een Fokker 50, die tussen de ABC-eilanden wordt ingezet, en een geleasede Embraer 190 voor St. Maarten en Suriname. “We werken hard om het bedrijf op de rails te krijgen.”

Diffamatie

Heerenveen meldt ten slotte dat hij kennis heeft genomen van de diffamerende

artikelen die recentelijk zijn verspreid over InselAir. Hij noemt de bron niet bij naam, maar zegt wel dat deze partij er onvoldoende van afweet om hierover een mening te kunnen vormen. Zoals tevens in andere media is gemeld heeft Ava Airways onlangs een bericht rondgestuurd waarin staat dat oud-minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP, PIN) Suzy Camelia-Römer zaken zou hebben geregeld voor Heerenveen.

In reactie op de aantijgingen meldt hij: “We moeten niet vergeten dat dit nieuws uit een bepaalde hoek komt. Die berichten en de beweegredenen van deze groep moeten zodoende in de juiste context worden geplaatst. Ook moet je je afvragen of ze misschien de routes van InselAir zouden willen overnemen. Voor hen is het het allermeest als InselAir verdwijnt door diffamerende stukken te verspreiden, maar simpel is het niet.”

Mensenrechten

De overheid heeft verder al eerder aangegeven waarom het nodig is om ongedocumenteerden in detentie te houden om deze uiteindelijk uit het land te zetten: in de meerderheid van de gevallen gaan personen die in vrijheid hun uitzetting afwachten (weer) schuilen om niet uitgezet te worden.

Communicatie

Er is ruimte voor verbetering van de communicatie over dit onderwerp. “Medewerkers van de organisaties in de justitiële keten en andere overheidsorganisaties die betrokken zijn de procedure bij artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), zijn niet genoeg geïnformeerd over onder andere de verschillen tussen asiel en bescherming op basis van EVRM 3. Naar aanleiding hiervan zijn er inmiddels verschillende trajecten gestart voor interne

Nederland: Landsaangelegenheid

De Nederlandse regering reageerde op het rapport met de volgende stelling: “Het migratiebeleid is een landsaangelegenheid. Dit betekent dat Curaçao zelf verantwoordelijk is voor het uitvoeren van een adequaat migratiebeleid. Het rapport laat op indringende wijze de problematiek zien. Het Nederlandse kabinet hecht waarde aan individuele toetsing en het nakomen van internationale verdragsverplichtingen. Nederland heeft ook al hulp aangeboden om waar mogelijk ondersteuning aan de autoriteiten op Curaçao met kennis en expertise op het terrein van migratie.”

WEB gaat zelf elektriciteit produceren

Bonaire kampt met structureel stroomtekort door bevolkingsaanwas

KRALENDIJK — Het Water- en Energiebedrijf Bonaire (WEB) gaat binnenkort zelf elektriciteit opwekken om het structurele stroomtekort op te vangen dat dreigt te ontstaan naar aanleiding van de sterke bevolkingsgroei. Het inwonertal van Bonaire is in vijftien jaar tijd ruim verdubbeld en blijft flink stijgen.

ContourGlobal, het Britse bedrijf dat in 2013 de enige elektriciteitscentrale op het eiland kocht, liet eerder weten geen belangstelling te hebben in een uitbreiding van zijn installaties. De Britten hebben ook geen zin om nieuw geld te steken in het windenergiepark aan de noordkust van Bonaire dat, onder gunstige omstandigheden, 11MW aan stroom kan opwekken en daarmee voldoet aan maximaal 35 procent van de elektriciteitsbehoefte. De huidige windstille periode zorgt er-

voor dat Bonaire tijdens piekuren 4MW tekortkomt. De afgelopen weken moest in verschillende wijken de stroom worden uitgeschakeld om het voltage op peil te houden.

Volgens een woordvoerder van het WEB zullen deze blackouts zich vaker gaan voordoen. "Het is in deze windstille tijd niet ongebruikelijk dat er een tekort aan elektriciteit ontstaat. Omdat de bevolking inmiddels sterk is toegenomen en blijft groeien kunnen wij de continuïteit van de

voorziening tijdens piekuren niet altijd garanderen," aldus de WEB-zegsman die de bevolking vroeg 'verstandig' om te gaan met elektriciteit.

Er is inmiddels een commissie in het leven geroepen om 'bijzondere aandacht' te geven aan het probleem. Ook afgevaardigden van ContourGlobal hebben zitting genomen in de commissie. Het WEB, dat zorg draagt voor de distributie van elektriciteit, werkt nu ook zelf aan plannen om extra elektriciteit op te wekken en hoopt deze later dit jaar bekend te kunnen maken. Volgens woordvoerder Pascual Joven Acosta legt het bedrijf de laatste hand aan een 'groot project' dat de elektriciteitsvoorziening op Bonaire tot ver in de toekomst moet bor-

gen. Acosta kon geen nadere details geven maar verzekerde dat het WEB zijn plannen binnenkort zal bekendmaken.

Vijf jaar terug had directeur Joseph Brandt van ContourGlobal nog aangegeven dat zijn bedrijf zich 'verplicht' zag om te voldoen aan de groeiende elektriciteitsvraag op Bonaire en bereid was te investeren in zowel de centrale als het windenergiepark. Van dat voornemen is evenwel niets terechtgekomen, net zo min als van de belofte om de elektriciteitsprijzen te beteugelen. Het eertijds met veel fanfare aangekondigde plan van de Britten om te investeren in zonne-energie op Bonaire is ook in een la verdwenen. De privatisering van de elek-

tricituitsproductie op Bonaire was destijds ingegeven door het slechte functioneren van het openbare nutsbedrijf Ecopower. Hierdoor waren er tussen 2011 en 2013 regelmatig stroomstoringen. Hoewel ContourGlobal aanvankelijk een miljoen dollar investeerde in achterstallig onderhoud aan de centrale is er sindsdien nog slechts het hoogst nodige onderhoud verricht aan de vijf dieselgeneratoren. Nu het WEB door het verstek van ContourGlobal gedwongen is om zelf te zorgen voor het opwekken van elektriciteit komt Bonaire weer terug bij af en is mogelijk ook het failliet aangetoond van de destijds door Den Haag aangemoedigde privatiseringsdrang.

Weersverwachting meteo St. Maarten:

Vanaf morgen verslechtering zeeomstandigheden door Isaac

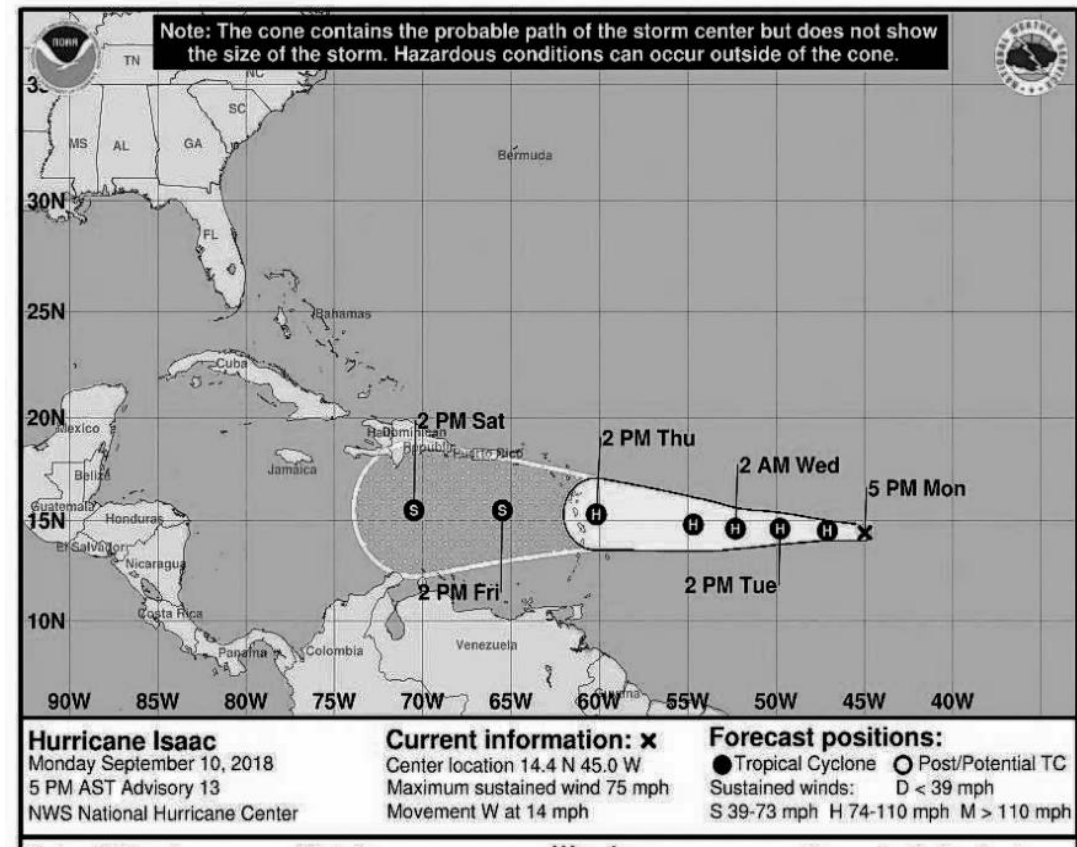
PHILIPSBURG — De weersverwachtingen in verband met de inmiddels tot tropische storm afgezwakte Isaac zijn moeilijk te voorspellen. Het is waarschijnlijk dat, naarmate het systeem dichterbij de Bovenwindse Eilanden komt, het spoor en de intensiteit kunnen veranderen. Daarom is het belangrijk om alert te blijven en de weersvoorspellingen te blijven volgen, aldus de meteorologische dienst van St. Maarten.

Naar verwachting zullen in de loop van vandaag de eerste waarschuwingen voor de eilanden worden uitgegeven. De meteorologische dienst maakte in haar 'Isaac Bulletin' gisteravond bekend dat de zeeomstandigheden morgen verslechteren, met golven van bijna 8 voet, met tussen donderdag en vrijdag een uitloop naar 10 voet of hoger. De wind zal naar verwachting morgen toenemen tot 20 knopen (25 mph) en vanaf donderdag tot 30 knopen (35 mph), met hardere windvlagen.

De modellen wijzen niet op buitensporige regenval boven St. Maarten (men verwacht ongeveer 25 millimeter). Morgen verwacht men af en toe buien en, naarmate de vochtigheid tot en met donderdag toeneemt, zal de regenactiviteit verder toenemen.

Verschillen tussen modellen

De meeste modellen zijn het erover eens dat het centrum van Isaac zich ergens tussen Guadeloupe en Martinique zal verplaatsen. De modellen variëren op dit moment wat betreft de tijd en plaats van aanlanding. De tijd zal afhangen van het feit of de snelheid vóór de aankomst toeneemt of afneemt. Op dit moment is het waarschijnlijk dat Isaac ergens tussen donderdag en vrijdag aan land komt. De modellen zijn het ook niet allemaal eens over de intensiteit waarmee Isaac de eilanden zal bereiken. Ze zijn het echter allemaal eens dat Isaac niet meer blijft dan een zware storm of orkaan tot categorie 2. Het centrum van Isaac lag gisteravond om 23.00 uur in de buurt van 14.5 noorderbreedte, 46.9

kilometer westerlengte, en bewoog zich westwaarts met een snelheid tot 16 mijl per uur (26 kilometer). Aan het einde van de week wordt een westwaartse beweging verwacht, met een lichte toename van de snel-

heid. Isaac zou donderdag moeten oversteken naar de Bovenwindse Eilanden en de Oost-Caribische Zee, volgens het National Hurricane Center in de Verenigde Staten. De maximale, aanhoudende

wind is nabij 110 km/h, met hardere windstoten. De verwachting is dat Isaac de komende twee dagen in kracht toeneemt en halverwege de week begint te verzwakken, wanneer de storm de Bovenwinden nadert.

Spoedig nieuw besturingssysteem havenbedrijf St. Maarten

PHILIPSBURG — Port St. Maarten lanceert binnenkort zijn Port Community System (PCS), een portal dat het mogelijk maakt om gegevens over vrachten, cruiseactiviteiten met belanghebbenden en derden te delen.

Dit is een uitbreiding van het Terminal Besturingssysteem dat nu in gebruik is. Met het nieuwe besturingssysteem streeft de haven ernaar om de eigen operatie verder te verbeteren. PCS volgt de vracht vanaf de aankomst door de vracht- en containersystemen te koppelen met inkomende en uitgaande vaartuigen, tot aan magazijn/opslagbehandeling en ontvangst. PCS maakt het mogelijk om belangrijke partijen zoals agents te verbinden met een veilig, cloud gebaseerd benaderingssysteem dat het delen van informatie verbetert, waarbij de primaire focus ligt op duurzame bedrijfsontwikkeling voor de havengemeenschap en het delen van informatie en gegevens met andere belanghebbenden zoals de douane, de kustwacht, Maritieme Zaken, Immigratie en grensbescherming, Volksgezondheid en mogelijk andere overheidsinstanties. De haven maakt nu nog gebruik van de ladingtra-

ceringssoftware van Global Logistics Service (GLS). De overstap naar PCS maakt het mogelijk om alle belanghebbenden te verbinden via één centraal systeem. Het zal een real-time platform zijn, waardoor het gemakkelijker zal zijn om toegang te krijgen tot essentiële informatie en kwaliteitsgegevens inclusief economische gegevens, die kunnen worden gebruikt voor analyse en besluitvorming ten behoeve van het overheidsbeleid. IT Partner, een informatie-technologiebedrijf in Nederland, is een expert in automatiseringssystemen voor de haven- en logistieke sector. Port St. Maarten is hard op weg om een haven van keuze te worden voor de regionale overslag van goederen in de Noordoost-Cariben, aldus Havenbeheer. De lading van overslagproducten blijft de hubfunctie van de haven met het Caribisch gebied versterken en de trend van dubbele cijfers blijft bestaan. De statistieken voor de maand augustus laten een opmerkelijke prestatie zien die in overeenstemming is met projecties. Bij de vrachtactiviteiten van de haven van St. Maarten in augustus viel de groei van het importvolume van containers met 21 procent hoger uit dan verwacht.

Politieberichten

Illegalen onderschept

KRALENDIJK — De politie heeft in samenwerking met de Kmar, de douane en de kustwacht in de nacht van donderdag 6 september een boot met illegale personen aangehouden.

De politiecentrale kreeg de melding dat er een boot de kust naderde. Bij aankomst van de boot bleek dat deze aan aantal illegale personen aan boord had. Vier mannen met de initialen R.J.M.P., A.A.D., A.B.O. en H.A.E. werden aangehouden. De zaak wordt verder onderzocht. Diezelfde nacht werd in het Wilhelmina Park een man met de initialen F.G.W. aangehouden wegens het overtreden van de Wet Identificatieplicht BES, een misdrijf tegen het openbaar gezag, een misdrijf tegen persoonlijke vrijheid en het beledigen van politieambtenaren. Afgelopen zaterdagochtend omstreeks 05.00 uur werd een man met de initialen M.S.A.W. aan de Kaminda Lagun aangehouden wegens mishandeling. Diezelfde dag vond er rond 07.30 uur een aanrijding plaats op de kruising van de Kaya Missouri en de Kaya A. Neuman. Een auto die uit de Kaya Missouri reed, kwam met zijn rechtervoorband terecht in

een in aanbouw zijnde septictank, doordat de bestuurder verblind werd door de zon. De bestuurder is met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. Zaterdag vond verder in de middaguren omstreeks 16.00 uur een aanrijding plaats tussen twee auto's op de Kaya Amsterdam. Een auto die door een gat in de weg in de slip raakte, botste tegen een andere auto aan. De bestuurder van de auto die in de slip raakte werd bekeurd omdat hij geen verzekering, geen nummerplaten en ook geen rijbewijs had.

In de nachtelijke uren van zondag 9 september vond een aanrijding plaats op de Kaya Susana. Een auto botsde door onbekende oorzaak tegen een elektriciteitspaal. De bestuurder raakte niet gewond en de stroomvoorziening werd niet verstoord. In dezelfde nacht werden omstreeks 04.30 uur vier jongemannen op de Kaya Carlos A. Nicolaas aangehouden wegens vernieling. Het betreft J.F.A.C (17 jaar), B.G.S. (18), F.W. (19) en J.C.J.W. (16). Zij hadden om onbekende redenen tegen een auto op de Kaya L.D. Gerharts geschopt en deze hierdoor beschadigd.

Inkrimping Donkey Sanctuary

ORANJESTAD — De ezelopvang op St. Eustatius zal worden ingekrompen omdat er minder ezels worden opgevangen in de inrichting. Dit meldde waarnemend regeringscommissaris Mervyn Stegers op St. Eustatius.

Een paar jaar geleden sneden bewoners de omheining rond de opvang door om de ezels in staat te stellen naar buiten te gaan. Volgens Stegers had men dit gedaan omdat men niet geloofde dat de opvang voldoende voedsel had om alle ezels te voeden.

Hij voegde hieraan toe dat er op een gegeven moment te weinig voer was en dat de dieren er daarom niet goed uitzagen. "De zwakke ezels kregen niet genoeg te eten omdat de dominante ezels eerst aten en dat is waarschijnlijk een van de redenen waarom er één of twee zijn overleden."

Hij stelde dat er in de opvang nu genoeg voer en water voor de ezels is maar dat het eilandsbestuur de dominante ezels wil scheiden van de meer onderdanige dieren, zodat ze allemaal een betere kans hebben op voldoende water en voer. Stegers maakte bekend dat een aantal ezels van het eiland afgevoerd zullen worden. "Er zullen hier nog maar een paar overblijven, waardoor het gemakkelijker wordt om ze goed te kunnen behandelen."

Er zijn momenteel te veel ezels in het reservaat aanwezig. Er moeten zo'n tien tot vijftien dieren blijven en worden opgenomen in een toeristisch project met ezelwagens, een initiatief van Donkey Sanctuary-manager Ilka Schmidt. "Eén van de beste dingen die we met de ezels willen doen, is ze aan het werk krijgen. Daarom werken we aan een plan om hen uit de Donkey Sanctuary te halen zodat mensen ze kunnen zien.

We gaan de ezels combineren met toerisme. Het idee voor tours met ezelwagens over het eiland bestaat al een paar jaar, maar het werd nooit uitgevoerd. We proberen nu het geld rond te krijgen om drie ezelkarren te kopen", vertelde Stegers.

Elke kar zal getrokken worden door vier ezels, zodat het gewicht eerlijk onder de dieren wordt verdeeld. Een mogelijke route is langs Orange Bay Road naar Upper Town.

Personen van andere eilanden die een ezel van Statia willen hebben, hoeven alleen te betalen voor het transport van het dier naar het nieuwe eiland. Stegers zei dat er vorig jaar twee ezels zijn verkocht aan Saba. Inmiddels is één van die ezels overleden na het eten van giftige bessen. Men is van plan om het overleden dier te vervangen door een andere ezel.

Kinderen tekenen wie ze later willen worden

WILLEMSTAD — De expositie 'Ken mi ke ta?' (Wie wil ik zijn?), bestaande uit tekeningen van schoolkinderen, opende afgelopen week-einde in de nationale bibliotheek.

De expositie is het resultaat van de lessen die de stichting Ideo Arte drieënhalve jaar op Curaçao heeft gegeven. Tijdens de lessen wordt stilgestaan bij kunstconcepten en techniek. Daarnaast ontdekken de kinderen aan de hand van verschillende onderwerpen hun talent en moeten ze een visie ontwikkelen voor wat ze later willen worden als ze groot zijn. Initiatiefnemer Pablo Diaz wil zo naast het schoolcurriculum werken aan talentontwikkeling en het kind zo positief stimuleren.

Volgens Diaz is kunst een belangrijk instrument voor de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. "Kinderen vertellen niet altijd wat er speelt. Ook ouders zeggen niet altijd direct wat er thuis speelt. Een tekening zegt daarentegen veel. In de psychologie is kunst dan ook een klassiek instrument om te achterhalen wat er in de psyche van een kind omgaat. sDaarnaast is kunst belangrijk voor de integrale vorming van kind en gezin", legt Diaz uit.

Eén van de pupillen bij haar tekening.

Pablo Diaz (linksachter) bij het werkstuk van twee leerlingen van Albert Schweitzer Havo over het belang van kunst bij de ontwikkeling van kinderen.

Het programma van Ideo Arte werd eerst uitgevoerd bij de parochie van Bona Vista dankzij juffrouw Migdarys Mercera en de Asosiashon di Damanan Salesiano. Het tweede project werd vorig schooljaar uitgevoerd bij de Chaya Willems school. De expo-

sitie is een initiatief van bisschop Luis Secco met de steun van de pastors Fernando Mion en Raul Mercedes en kwam tot stand met de financiële bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied, Korpodeko en het Rode Kruis.

Rutte: Hulp rebellen Syrië ‘goed uitzoeken’

DEN HAAG — Het kabinet gaat ‘heel goed uitzoeken’ wat er mogelijk is misgegaan met de steun aan de gematigde gewapende oppositie in Syrië. Volgens *Nieuwsuur* en *Trouw* is die hulp onder meer in handen gekomen van een groepering die door het Openbaar Ministerie als terroristisch is bestempeld.

Verder wilde premier Mark Rutte niet ingaan op de beschuldigingen. “We gaan het eerst uitzoeken en dan conclusies trekken.” Er wordt volgens Rutte gekeken of de controle op de uitgaven beter had gemoeten en naar welke groepen de hulp is gegaan. Het steunprogramma, dat in 2015 begon, is begin dit jaar stopgezet.

Nederland gaf in die periode voor 25 miljoen euro steun aan 22 rebellengroepen in Syrië. Ze kregen geen wapens, maar zaken als voertuigen, communicatieappa-

ratuur, uniformen en tenten. Zo moest voorkomen worden dat extremisten of het Syrische regime de overhand zouden krijgen en de gematigde oppositie zou verdwijnen. Minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) vindt de informatie die Trouw en Nieuwsuur brengen ‘zorgelijk’. De Tweede Kamer wil spoedig een debat over de hulp aan de groepen die tot staatsgeheim is verklaard. Maar dat zal niet al deze week gebeuren. Blok moet het onderzoek nog afronden en Ka-

merleden gaan nog nieuwe vragen stellen. De steun kwam onder meer terecht bij Jabhat al-Shamiya. Een Nederlander die zich daarbij had aangesloten, wordt vervolgd door het OM. Dat omschrijft de club als ‘salafistisch en jihadistisch’ en als een ‘criminele organisatie met terroristisch oogmerk’. Zes groepen zijn geïdentificeerd die hulp kregen. Zij pleegden onder meer mensenrechtenschendingen. Zo maakte de Sultan Murad Brigade gebruik van kind-soldaten. Ondanks waarschuwingen ging de hulp aan deze groep door tot dit jaar, aldus Trouw en Nieuwsuur. Ook sloot de Sultan Murad Brigade een militair verbond met al-Qaeda.

Ethiopië en Eritrea heropenen grensovergangen

ADDIS ABEBA — De leiders van Ethiopië en Eritrea hebben samen grensovergangen heropend die zo’n twintig jaar waren gesloten. Duizenden mensen uit beide landen woonden een ceremonie bij in Zalambessa, een Ethiopische grensplaats die werd verwoest toen er in 1998 vijandigheden uitbraken.

Burgers en soldaten zwaaiden met vlaggen van de landen tijdens de feestelijke opening van de grensovergang. Die plechtigheid was live te zien op de Ethiopische televisie. “Dit is de gelukkigste dag van mijn leven”, glunderde een inwoner van de Eritrese plaats Senafe. “Ik had nooit gedacht dat dit tijdens mijn leven zou plaatsvinden.” De Ethiopische premier Abiy Ahmed en

de Eritrese president Isaias Afewerki openden ook een grenspost in het gebied Bure, waar zwaar is gevochten tussen 1998 en 2000. Toen vielen daar tienduizenden doden tijdens een conflict tussen de landen. Die delen een grens van meer dan 1000 kilometer. De leiders maakten afgelopen juli bekend de onderlinge betrekkingen te herstellen. De toe-

nadering tussen de landen is sinds die top snel verlopen. Ethiopië heropende eerder deze maand de ambassade in de Eritrese hoofdstad Asmara. Eerder had ook Eritrea de eigen ambassade in Ethiopië weer in gebruik genomen.

Eritrea maakte vroeger deel uit van Ethiopië, maar scheidde zich in 1991 af na een felle strijd. Later stemde de bevolking voor blijvende onafhankelijkheid. In 1998 laaide de strijd met Ethiopië op. Die oorlog duurde 2000. Ook na het conflict bleef de relatie tussen de buurlanden zeer gespannen.

Strafhof gooit roer niet om na dreigement VS

DEN HAAG — Het Internationaal Strafhof (ICC) in Den Haag lijkt niet van plan te zijn het roer om te gooien na dreigementen van de Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur John Bolton.

De topadviseur van president Donald Trump waarschuwde dat zijn land ‘terug zal vechten’ als het hof een onderzoek instelt naar het optreden van Amerikanen in Afghanistan. Bolton had aangekondigd dat rechters en aanklagers bij het ICC persoonlijk kunnen worden aangepakt. Zo kan Washington bijvoorbeeld sancties opleggen en de juristen weren uit de VS. Zij kunnen zelfs worden vervolgd binnen het Amerikaanse rechtssysteem.

Het hof zegt nu in een verklaring vastberaden door te zullen werken en benadrukt een onafhankelijke en neutrale instelling te zijn die wordt gesteund door 123 landen. ICC-aanklager Fatou Bens-

Foto:AFP

De Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur John Bolton.

ouda had vorig jaar gezegd dat er grond is om aan te nemen dat misdaden tegen de menselijkheid zijn gepleegd in Afghanistan. Ze zei onderzoek te willen doen naar alle partijen die betrokken zijn bij het conflict, inclusief de Amerikanen.

De uithaal van Bolton naar het ICC is volgens minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) geen verrassing. De

uitspraken waren ‘scherp’ maar passen in een lijn die al eerder is ingezet. Dat zei Blok op vragen van het CDA in de Tweede Kamer. Nederland blijft zich inzetten voor het ICC dat in Den Haag is gevestigd. Het kabinet zal ook grote landen zoals de VS, Rusland en China (alle geen lid van het ICC) blijven aanspreken op het grote belang om het Strafhof niet tegen te werken.

Tekort mariniers leidt tot stilleggen eenheid

DEN HAAG — Bij het Korps Mariniers is vorige maand een eenheid (een Raiding Squadron) tijdelijk stilgelegd omdat er een personeelstekort is. Dat komt omdat veel mariniers ontslag nemen. Dat aantal ligt tot augustus dit jaar al 37 procent hoger dan het hele jaar daarvoor, meldt staatssecretaris Barbara Visser (Defensie) aan de Tweede Kamer.

Uit een enquête dit voorjaar kwam naar voren dat veel mariniers willen vertrekken omdat hun kazerne verhuist van Doorn naar Vlissingen. Defensie heeft zelf ook gesprekken gevoerd. Daaruit komt naar voren dat mariniers vertrekken om diverse redenen. Een aantal geeft de verhuizing aan als reden, aldus Visser. Het ministerie praat intus-

sen weer met vertegenwoordigers van het personeel over de voorgenomen verhuizing. De mariniers vinden dat op de nieuwe locatie in Zeeland onder meer te weinig oefenen en trainingsfaciliteiten zijn. Defensie gaat hierover in gesprek met de regio. Aanpassingen kunnen ertoe leiden dat de bouw langer duurt en meer gaat kosten, waarschuwt Visser alvast.

Hongarije krijgt wind van voren in EU-parlement

STRAATSBURG — Hongarije schendt systematisch de Europese waarden en dit zou niet langer ongestraft mogen blijven. De EU moet daarom de zwaarste juridische procedure, het zogenoemde artikel 7, activeren. Dat kan leiden tot het opschorten van het stemrecht in de EU van Hongarije.

Dat betoogde Hongarije-rapporteur Judith Sargentini (GroenLinks) in het Europees Parlement in bijzijn van de Hongaarse premier Viktor Orban. Het parlement stemt morgen over haar oproep. Daarvoor is tweederde meerderheid nodig. Volgens Sargentini beknot de regering-Orban de onafhankelijke media en academische wereld. Onafhankelijke rechters worden vervangen door ‘vriendjes’ van de regering. Het zijn maatregelen die de rechtsstaat aantasten. Premier Orban zei dat hij was komen opdagen ondanks ‘dat uw mening al vaststaat en ik weet hoe u gaat stemmen’. Hij beschuldigde het parlement ervan

Foto:AFP

De Hongaarse premier Orban beschuldigde het EU-parlement ervan een Europese democratie te gaan veroordelen.

een Europese democratie te gaan veroordelen. “U denkt het beter te weten dan het Hongaarse volk.” Als het parlement het rapport aanneemt, is het de eerste keer dat het een artikel 7-procedure, ook bekend als de ‘nucleaire optie’, tegen een

lidstaat activeert. Het ontnemen van het stemrecht kan alleen als alle andere EU-regeringen ermee instemmen. Ook de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EU, mag het artikel inroepen. Dat heeft ze in december voor het eerst gedaan, te-

gen Polen vanwege het onder politieke controle brengen van de rechterlijke macht. Tegen Hongarije heeft de commissie andere juridische stappen gezet, onder meer omdat het land zich niet aan de Europese asielregels houdt.

Moon vestigt alle hoop op Trump en Kim

SEOUL — De Zuid-Koreaanse president Moon Jae-in heeft het belang van een tweede ontmoeting tussen de leiders van de Verenigde Staten en Noord-Korea benadrukt. Volgens Moon is ‘volledige denuclearisatie van het Koreaanse schiereiland’ alleen mogelijk via onderhandelingen tussen die twee landen.

Moon zei dat enkele uren nadat bekend werd dat de Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un een brief

heeft gestuurd naar de Amerikaanse president Donald Trump. Daarin stelt Kim een nieuwe ontmoeting voor tussen de twee leiders. Een woordvoester van Trump omschreef de uitnodiging als ‘warm’ en ‘positief’ en zei dat al naar een geschikte datum wordt gekeken. Voor Zuid-Korea ziet Moon vooral een rol weggelegd als bemiddelaar, meldt het persbureau *Yonhap*. Zelf reist hij volgende week naar Pyongyang voor zijn derde ontmoeting met de Noord-Koreaanse leider.

Van spionage verdachte Russin komt niet vrij

WASHINGTON — Een Amerikaanse rechter heeft gisteren het verzoek de Russin Maria Boetina, die van spionage wordt verdacht, vrij te laten in afwachting van haar proces afgewezen. Ze was het met de aanklagers eens dat er een reëel vluchtgevaar bestaat.

Justitie denkt dat Boetina (29) als geheim agente werkte voor Russische regering. Ze zou zijn geïnfiltreerd in de wapenlobby en mogelijk ook de Republikeinse partij.

Zelf ontkent ze de beschuldigingen.

Het Openbaar Ministerie gaf vrijdag toe dat de bewering dat de Russische, die in de VS heeft gestudeerd, haar seksuele diensten heeft aangeboden in ruil voor een baan bij een interessante organisatie niet klopt. Voor rechter Tanya Chutkan was dat geen reden om van mening te veranderen. Ze verbood de advocaat van Boetina tevens nog iets over de zaak te zeggen in de media.

Orkaan hindert overdracht NAVO-commando

NORFOLK — Orkaan Florence gaat niet alleen gepaard met de evacuatie van honderdduizenden Amerikanen, ook de NAVO heeft er last van.

De overdracht van het commando van het hoofdkwartier van het bondgenootschap aan een Franse luchtmachtgeneraal in Norfolk in de Amerikaanse staat Virginia is verplaatst en vervroegd vanwege de verwachte zware windstoten. De ceremonie zou donder-

dag plaatsvinden aan boord van het vliegdekschip USS George H.W. Bush, maar dat is geschrapt. De overdracht wordt nu morgen gehouden in het hoofdkwartier op de marinebasis in Norfolk, waar personeel uit 26 NAVO-landen werkt. Marineschepen hebben vanwege de naderende orkaan eerder de opdracht gekregen de basis te verlaten. De orkaan wordt donderdag aan land verwacht in North en South Carolina. Daar is net als in Virginia en Maryland de noodtoestand afgekondigd.

Tientallen doden door busongeval India

Foto:AFP

Omwonenden schoten na het ongeval te hulp.

NEW DELHI — Tientallen mensen zijn om het leven gekomen door een busongeval in India. Het voertuig raakte van de weg in de deelstaat Telangana. De bestuurder verloor naar verluidt de macht over het stuur toen hij op een drukke weg uitweek voor een andere bus, bericht de krant *Hindustan Times*.

Na het ongeval schoten omwonenden te hulp. Zij kregen later versterking van de hulpdiensten. De politie meldt dat tot dusver zeker 52 lichamen zijn geborgen.

Het gaat om 32 vrouwen, 5 kinderen en 15 mannen. De overlevenden worden overgebracht naar een ziekenhuis in Jagtial. Het dodental kan nog stijgen, omdat veel slachtoffers er slecht aan toe zijn.

De krant *The Times of India* bericht dat de bus pelgrims vervoerde. Zij waren onderweg naar een tempel in het gebied. Premier Narendra Modi reageerde geschokt op het dodelijke ongeval. Hij zei op Twitter mee te leven met de nabestaanden. Ook beloofde hij te bidden voor de gewonden.

Nederlandse verdachten schietpartij België uitgeleverd

VERVIERS — De twee Nederlanders die worden verdacht van betrokkenheid bij de schietpartij in Spa zijn vandaag uitgeleverd aan België en naar een cel overgebracht.

Dat bevestigde procureur Gilles de Villers Grand Champs. Het tweetal moet nu binnen 48 uur voor de onderzoeksrechter verschijnen. De rechtbank in Amsterdam

gaf vrijdag groen licht voor de uitlevering van het duo uit Limburg.

Bij de schietpartij kwam vorige maand de Belgische agent Amaury Delhez (38) om het leven. De 36-jarige Yvo T. is de hoofdverdachte. Hij was in gezelschap van zijn broer Cyril (35) en Mark van den B. Beiden beweren geen rol te hebben gespeeld in het dodelijke geweld. Zij wijzen naar Yvo.

Aruba Animal Shelter

Cats and Dogs awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

Euro

In de min

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen raakten vandaag terrein kwijt. Beleggers bleven voorzichtig door de aanhoudende handelszorgen. Op het Damrak profiteerde Galapagos van een positief analistenrapport. Ook ING stond in de schijnwerpers na het aangekondigde vertrek van financieel directeur Koos Timmermans. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent in de min op 536,76 punten. De MidKap zakte 0,2 procent tot 768,67 punten. De beursgraadmeters in Parijs, Londen en Frankfurt gingen tot 0,8 procent achteruit. Staalfabrikant ArcelorMittal bleef onder druk staan na een verhoging van het overnamebod op zijn Indiase branchegenoot Essar Steel en stond onderaan bij de hoofdfondsen met een min van 2,8 procent. Bierbrouwer Heineken zakte 2 procent na een adviesverlaging door Berenberg. De euro was 1,1605 dollar waard tegen 1,1603 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie klom 0,5 procent tot 67,87 dollar. Brentolie kostte 0,9 procent meer op 78,05 dollar per vat.

Tokio

Stevige winst

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag met een stevige winst geëindigd. Een daling van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar bood steun aan de handel. Ook de technologiebedrijven waren in trek na koerswinsten onder de branchegenoten in de Verenigde Staten. De andere beurzen in het Verre Oosten lieten een gemengd beeld zien. De Nikkei-index in Tokio ging 1,3 procent vooruit tot 22.664 punten. Bedrijven als Toyota, Panasonic en Tokyo Electron, die veel producten verkopen in het buitenland, profiteerden van de goedkopere Japanse munt en stegen tot 1,6 procent. T In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 0,3 procent lager en de beurs in Shanghai daalde 0,2 procent. De All Ordinaries in Sydney dikte 0,6 procent aan. De Zuid-Koreaanse Kospi verloor 0,2 procent. Beleggers verwerkten het nieuws dat de Amerikaanse president Donald Trump een brief heeft gekregen van de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un waarin deze een nieuwe ontmoeting tussen de twee voorstelt.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York stonden vandaag licht lager. De aanhoudende handelsspanningen maakten beleggers voorzichtig. Verder was er weinig richtinggevend nieuws op Wall Street. De Dow-Jones-index stond kort na de openingsbel 0,4 procent lager op 25.765 punten. De bredere S&P 500 daalde 0,3 procent tot 2868 punten. Schermenbeurs Nasdaq leverde 0,4 procent in tot 7889 punten. De handelsperikelen tussen de Verenigde Staten en China blijven boven de markt hangen, nadat de Amerikaanse president Donald Trump vrijdag met nieuwe heffingen op goederen uit China dreigde, bovenop de eerder aangekondigde tarieven. De vrees bestaat dat de oplopende handelsoorlog tussen beide economische grootmachten negatief uitpakt voor de wereldconomie en het bedrijfsleven. Chipbedrijf Integrated Device Technology (IDT) beleefde een flinke koerssprong en steeg ruim 11 procent. Het Californische IDT wordt voor 6,7 miljard dollar in contanten overgenomen door het Japanse chipconcern Renesas.

Financieel topman Timmermans vertrekt bij ING

AMSTERDAM — De top van ING heeft na ‘heftige reacties’ uit de politiek en maatschappij opnieuw gekeken naar mogelijke gevolgen voor posities in de raad van bestuur. Dat zei voorzitter Hans Wijers van de Raad van Commissarissen van de bank in een gesprek met het ANP. De bank trok vorige week nog de conclusie dat er niemand hoefde te vertrekken na de miljoenschikking in een witwaszaak. Vandaag trad financieel topman Koos Timmermans terug vanwege de affaire.

“We hadden niet de overtuiging dat de schikking een effect zou moeten hebben op de positie van een lid van het bestuur, we hebben een uitgebreide analyse gedaan. Het was niet voor de

hand liggend dat er een bestuurder weg moest”, aldus Wijers. Hij zei dat er de afgelopen dagen met veel partijen, ook uit de politiek, is gesproken door bestuur en commissarissen. Dat leidde

ertoe dat het ‘passend’ was voor het bestuurslid dat het meest verantwoordelijk was geweest, af te treden.

Timmermans was tijdens de periode 2010-2016, waar het onderzoek betrekking op had, lid van het zogeheten Management Board Banking en eindverantwoordelijke voor ING Nederland. Wijers benadrukte dat het terugtreden van Timmermans een gezamenlijke beslissing is. De positie van topman Ralph Hamers staat niet ter discussie. “De heer

Hamers had en heeft de volledige steun van de RvC”, wilde Wijers alleen kwijt. Volgens de voorzitter van de commissarissen, die in die positie onlangs Jeroen van der Veer opvolgde, gaat ING door turbulente tijden. “Dit raakt ons”, zo gaf hij aan. Hij gaat er wel van uit dat de bank momenteel passende maatregelen heeft genomen om duidelijk te maken naar de samenleving dat er ‘consequenties worden verbonden’ aan de zaken. “We gaan de deuk in onze reputatie herstellen.”

Amerikaanse verzekeraars zetten zich schrap

NEW YORK — Ook ondernemingen in de Verenigde Staten zetten zich schrap voor de orkaan Florence die op de Amerikaanse oostkust afstevent. Verzekeraars gingen gisteren vooruitlopend op flinke schade alvast omlaag op de beurs.

Het National Hurricane Center (NHC) schaalde Florence in in de vierde categorie, één niveau onder de krachtigste soort orkanen, en wordt mogelijk zelfs een categorie 5. Volgens het NHC gaat de orkaan met winststoten tot 210 en mogelijk zelfs 250 kilometer per uur af op de staten North en South Carolina, al is de koers lastig exact te voorspellen. Zulke krachtige orkanen zijn zeldzaam in dit deel van de VS, aan de zuidkust komen ze vaker voor.

In 1989 kwam orkaan Hugo in South Carolina aan land. Die orkaan was ook inge-

Orkaan Florence gezien vanuit het International Space Station.

schaald in de vierde categorie en zorgde voor – omgerekend naar de huidige waarde van de dollar – 14,1 miljard dollar schade. Onderzoeksinstituut Enki Re-

search houdt nu rekening met bijna het dubbele en verwacht 27 miljard dollar schade door Florence. Overigens spinnen sommige bedrijven ook garen bij

de komst van een orkaan. Doe-het-zelfketens in de VS doen het goed op de beurs, met het oog op herstelwerkzaamheden als de storm weer is gaan liggen

‘Douaneprocedures na brexit zwaar onderschat’

ROTTERDAM — Bedrijven die zakendoen met het Verenigd Koninkrijk onderschatten de douane- en goedereninspecties die na de brexit van kracht worden. Na de brexit op 29 maart 2019 moeten bedrijven minimaal acht extra documenten en andere douaneformaliteiten regelen. Ook moeten transporteurs en expeditiebedrijven ernstig rekening houden met lange wachttijden bij de ferryterminals in de Rotterdamse en Britse havens. Met name voor versproducten en levende dieren verscherpen de regels.

Met die waarschuwing zijn de Douane, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het Rotterdamse Havenbedrijf vandaag gezamenlijk gekomen. Welke deal de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk ook sluiten, na de brexit is het land geen onderdeel van de interne markt en gelden douaneregels zoals die voor landen als Canada ook gelden, zei Roel van 't Veld, coördinator brexit bij de Douane. Naar schatting van het Ha-

venbedrijf gaat het om 38.000 bedrijven die straks ineens te maken krijgen met douaneformaliteiten. Nederland en met name de haven van Rotterdam voelen volgens het Havenbedrijf de gevolgen van de brexit het meest. 90 procent van alle ferry's in Rotterdam en 55 procent van het zogeheten shortseacontainervervoer in Rotterdam vallen op het Verenigd Koninkrijk. “Totaal gaat het om 54 miljoen ton aan goederen die tussen Nederland en het VK

wordt vervoerd”, zegt Mark Dijk van het Havenbedrijf. De Douane heeft 928 banen extra door de brexit. Op jaarbasis zal het aantal douaneformaliteiten exploderen. NVWA moet 140 nieuwe mensen, van wie 100 nieuwe dierenartsen aantrekken die belast worden met de controle van dieren en dierlijke producten, zegt Liesbeth Kooijman, hoofd Importkeuring.

Om die dieren en vlees te keuren zijn er inspectiefaciliteiten nodig die er nu nog niet zijn in het noordelijk deel van de haven. “Bedrijven moeten daar zelf voor zorgen”, zo waarschuwt Kooijman. “Paarden of een lading levende kalen koeien? Die kunnen na de brexit niet via Rotterdam het land in. Daar moet echt een speciaal inspectiepunt voor gebouwd worden.”

Ministers: Schikking met ING meest effectief

DEN HAAG — De opzienbarende schikking met ING in de witwasaffaire is effectiever dan een gang naar de rechter. Nu kunnen bepaalde zaken worden afgedwongen die niet door de rechter kunnen worden opgelegd, melden de minister van Financiën, Wopke Hoekstra, en zijn collega voor Rechtsbescherming, Sander Dekker.

Zij baseren zich op het Openbaar Ministerie, dat met de schikking kwam. Bij een stap naar de rechter zou die alleen een geldboete hebben kunnen opleggen. Nu kunnen echter maatregelen worden afgedwongen om de situatie bij de grootste bank van Nederland te verbeteren. De ministers noemen de manier waarop ING is aangepakt, ook een effectief middel om snel een

norm te stellen voor alle partijen die binnen het financiële stelsel opereren.

Daarnaast speelt volgens de bewindslieden mee dat ING de gemaakte fouten ‘publiekelijk erkent en betreurt’ en dat de bank heeft meegewerkt aan het strafrechtelijk onderzoek. Verder melden zij dat het OM heeft gekeken of personen vervolgd konden

worden, maar strafbare feiten zouden niet individueel aan personen toe te rekenen zijn geweest.

Hoekstra heeft de kwestie ook besproken met De Nederlandsche Bank (DNB). De toezichthouder heeft laten weten vertrouwen te hebben in de afspraken die gemaakt zijn met ING om herhaling in de toekomst te voorkomen. De minister wil nog wel van DNB weten of die ook witwasrisico's ziet bij andere Nederlandse banken, en of de centrale bank zichzelf voldoende toegerust vindt om adequaat toezicht te houden.

Ryanair veroordeelt staking Duitse piloten

BERLIJN — Ryanair is niet te spreken over de 24-uursstaking die de Duitse piloten van de Ierse prijsvechter voor morgen hebben aangekondigd. Volgens de maatschappij valt de nieuwe werkonderbreking niet te rechtvaardigen gelet op de toezeggingen die reeds zijn gedaan in het cao-conflict.

De Duitse piloten kondigden de actie gisteravond aan in hun roep om betere arbeidsvoorwaarden. Ryanair heeft naar eigen zeggen al een loonsverhoging in het vooruitzicht gesteld. Ook zijn de vliegers lokale contracten

aangeboden. Daarmee is er geen grond meer voor verstoringen, aldus Ryanair. Marketingbaas Kenny Jacobs van Ryanair wees in een verklaring ook op de te gortige eisen van Vereniging Cockpit. De houding van de pilotenvakbond zou volgens hem eerder het faillissement van branchegenoot Air Berlin hebben ingeluid. Het bedrijf belooft eerder er alles aan te doen om het volledige vluchtplan uit te voeren. Evengoed vallen circa 150 van de in totaal 400 vluchten uit, zo werd vandaag bekendgemaakt. Jacobs zei dat de gedupeerde reizigers zo snel mogelijk geïnformeerd zouden worden.

Premier België presenteert investeringsplan

TERVUREN — België moet een ‘nieuw eldorado’ voor investeerders worden. Premier Charles Michel zei dat vandaag bij de presentatie van een rapport over de nationale investeringsstrategie tot 2030.

De komende twaalf jaar is voor 150 miljard euro aan kapitaalinjecties nodig op terreinen als digitalisering, cyberveiligheid, onderwijs, gezondheidszorg, energie en mobiliteit. De overheid neemt daarvan bijna de helft voor haar rekening. Daarvoor worden uitgaven naar

voren gehaald. De bedoeling is de economische groei een forse impuls te geven. Om het nijpende fileprobleem te lijf te gaan is het voornemen 27 miljard euro in mobiliteit te steken. Voor de overgang naar duurzame energie is bijna 60 miljard euro voorzien. Voor de uitvoering wordt steun gevraagd van onder meer de regionale overheden. De socialistische premiers van het Brussels gewest en de Franstalige gemeenschap waren echter niet aanwezig. Zij spraken in de media van een ‘propagandacampagne’.

Nieuwe stakingen in metaalsector

UTRECHT — De vakbonden hebben het nieuwe cao-bod van werkgevers in de metaalsector definitief naast zich neergelegd. Donderdag en vrijdag wordt in de regio's Papendrecht en Ridderkerk gestaakt, kondigden de bonden aan. Vorige week had werkgeversorganisatie FME nog een ‘ultiem bod’ gedaan, maar in een eerste reactie wezen de bonden dat af.

Er wordt al geruime tijd gestaakt door de werknemers in de Metalektro. Zij willen

onder meer een loonsverhoging van 3,5 procent per jaar, een generatiepact en meer zeggenschap en werkzekerheid. De werkgevers willen niet verder gaan dan 2,86 procent loonsverhoging per jaar.

Bij de aangekondigde stakingen legt donderdag het personeel van onder meer IHC en Fokker in de regio Papendrecht het werk voor een etmaal neer. Vrijdag gaan werknemers in de regio Ridderkerk 24 uur lang in staking. De Metalektro-cao geldt voor circa 150.000 werknemers.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	11-Sep				11-Sep		
DOW JONES	25,931.61	0.29%		AEX	539.59	-0.04%	
S&P 500 INDEX	2,883.46	0.22%		ARCELORMITTAL	24.44	-2.34%	
NASDAQ	7,946.61	0.29%		AEGON NV	5.19	0.35%	
AMAZON.COM INC	1,966.00	1.39%		KONINKLIJKE AHOL	20.84	0.65%	
APPLE INC	221.35	1.38%		AKZO NOBEL	80.80	0.15%	
BAIDU INC-SP ADR	214.57	0.46%		ASML HOLDING NV	157.86	-1.46%	
BERKSHIRE HATH-B	215.03	-0.04%		DSM (KONIN)	88.32	0.80%	
BOEING CO/THE	344.67	0.82%		HAL TRUST	148.80	-0.27%	
CITIGROUP INC	69.43	-0.29%		HEINEKEN NV	82.08	-1.49%	
COCA-COLA CO	46.09	0.07%		ING GROEP NV	10.99	-1.47%	
COSTCO WHOLESALE	244.02	0.35%		KPN (KONIN) NV	2.23	-0.71%	
WALT DISNEY CO	109.79	-0.80%		KONINKLIJKE PHIL	38.21	0.73%	
3D SYSTEMS CORP	18.31	-1.98%		RANDSTAD NV	51.74	0.08%	
EBAY INC	34.00	0.86%		ROYAL DUTCH SHA	27.56	1.23%	
FACEBOOK INC-A	166.39	1.35%		TOYOMOT	8.28	-2.20%	
GENERAL ELECTRIC	12.36	-1.23%		TOTAL SA	52.88	1.93%	
ALPHABET INC-A	1,183.31	0.70%		UNILEVER NV-CVA	48.55	0.73%	
HP INC	24.65	0.00%		W.P. STEWART HOL	479.13	1.23%	
HOME DEPOT INC	212.92	1.06%					
INTEL CORP	45.69	-1.33%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	138.70	1.08%		MONEY MARKET	13.2545	0.01%	
MICROSOFT CORP	110.48	1.01%		US DOLLAR BOND	2.5965	0.07%	
PROCTER & GAMBLE	82.28	-0.15%		GLOBAL GROWTH	3.3051	-0.33%	
ROYAL DUTCH-ADR	63.83	1.38%		US GROWTH	17.4599	0.18%	
STARBUCKS CORP	55.21	0.43%		CANADIAN GROWTH	2.6630	-0.13%	
TWITTER INC	31.14	1.96%		FUNDS			
WALMART INC	97.15	0.28%		BGF CONT EUR FLEX	28.43	0.75%	
EXCHANGE TRADED FND	11-Sep			BGF EMKT BOND	17.04	-0.29%	
ALERIAN MLP - AMLP	10.94	-0.41%		BGF FIX INC GBL OP	19.32	-0.07%	
ISH GBL HY BD - GHY	49.06	-0.10%		BGF GBL ALLOCATION	56.11	0.04%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.90	0.03%		BGF USD CORE BOND	16.30	-0.24%	
ISH SELECT DIV - DIVY	101.79	0.12%		BGF USD HI YIELD BND	32.69	0.00%	
ISH MSCI EMKT - EEM	41.01	-0.32%		TEMPLETON GBL BND	24.08	-0.41%	
ISH MSCI PAC - EPP	43.91	-0.14%		TEMPLETON ASIAN SM	51.58	-1.28%	
ISH RUSSELL - IWV	171.69	0.18%		CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	174.41	0.30%		YENUSD	111.5500	0.38%	
ISH EUROPE - IEV	44.00	-0.20%		EURUSD	1.1585	-0.14%	
INVESCO QQQ TRUS	182.36	0.35%		CANUSD	1.3140	-0.14%	
INVESCO DB COMMO	17.30	0.52%		GBPUSD	1.2996	-0.25%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	37.68	-0.19%		COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400	370.82	0.15%		OIL WTI	66.91	2.03%	
SPDR S&P 600 SMA	77.03	-0.01%		GOLD	1193.80	-0.17%	
VANGUARD REIT - VNO	83.48	0.30%		SILVER	14.08	-0.68%	
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	53.64	0.32%		WHEAT	528.25	0.33%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Vrouwen lezen Anna Karenina op CS Utrecht

Duizend vrouwen lezen vanaf zaterdag op het Centraal Station in Utrecht om de beurt voor uit Anna Karenina van de Russische schrijver Leo Tolstoj. Ze gaan er twaalf dagen, van elf tot zes uur, over doen en dan is het boek uit. Er wordt niet alleen in het Nederlands gelezen, maar in tientallen talen, waaronder Chinees, Hongaars, Hebreeuws, Kroatisch, Pools, Russisch en Fries. Voor wie die talen niet allemaal machtig is, liggen boeken op het station om zelf mee te lezen. Het evenement is de opening van het International Literature Festival Utrecht (ILFU), dat plaatsheeft tot en met 29 september en John Irving (The World According to Garp) als eregast heeft. De Utrechtse wethouder Anke Klein geeft het startschot voor de Karenina-marathon, waarna de lezeressen beginnen. Ze meldten zich via allerlei kanalen aan, soms met hele leesclubs tegelijk, en er

zijn bekende dames onder zoals oud-nieuwslezeres Noraly Beyer, tv-presentatrice Loretta Schrijver, actrice Victoria Koblenko en journaliste en presentatrice Hanneke Groenteman. Michaël Stoker, directeur van het ILFU, licht de keus toe op de site van het festival: “Er valt veel over Tolstoj en de vrouwen zeggen, maar met Anna Karenina schiep hij een van de eerste vrouwelijke romanpersonages die haar perig is, liggen boeken op het station om zelf mee te lezen. Het evenement is de opening van het International Literature Festival Utrecht (ILFU), dat plaatsheeft tot en met 29 september en John Irving (The World According to Garp) als eregast heeft. De Utrechtse wethouder Anke Klein geeft het startschot voor de Karenina-marathon, waarna de lezeressen beginnen. Ze meldten zich via allerlei kanalen aan, soms met hele leesclubs tegelijk, en er

Slim stoplicht wacht op slimme auto's

Een auto die doorgeeft waar hij rijdt, en een verkeerslicht dat dit signaal ontvangt en het groene licht langer laat branden, zodat de auto soepel kan doorrijden. Daar is een proef mee gedaan op de N205 bij Hoofddorp en Haarlem. Zeven auto's reden in konvooi over de provinciale weg, tussen het gewone verkeer. De auto's hielden automatisch afstand van elkaar. Ze bleven bij elkaar en wisten precies wanneer de voorligger afremde of optrok. TNO had daarvoor een speciaal systeem gebouwd, dat coöpe-

Foto: Shutterstock

ratieve adaptieve cruise control (CACC) wordt genoemd. Met dat ingebouwde programma 'praatten' de auto's ook met de verkeerslichten. Het is de eerste keer dat zo'n test in Nederland is uitgevoerd, zei de provincie Noord-Holland gisteren. In november worden de uitkomsten bekend.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Gouden Leeuw voor Netflix-film Roma

Op het filmfestival van Venetië is de Gouden Leeuw naar de Netflix-productie 'Roma' gegaan, van de Mexicaanse regisseur Alfonso Cuarón. Dat heeft de jury zaterdagavond bekendgemaakt. Het is voor het eerst dat deze streamingdienst een belangrijke prijs wint. Het Amerikaanse bedrijf bevestigt daarmee zijn naam als maker van cultfilms. Cuarón verdient eerder Oscars voor de sciencefictionfilm Gravity met Sandra Bullock en George Clooney. 'Roma', naar de gelijknamige wijk in Mexico-Stad waar Cuarón opgroeide, is een semibiografisch drama

over een gezin uit de gegoeide middenklasse in de jaren zeventig met inwonende hulpen in de huishouding. Zij voedden Cuarón vooral op, naast zijn moeder. De recensenten loofden de film vrijwel allemaal vanwege de prachtige zwart-witbeelden. De prijs voor beste acteur werd toegekend aan de Amerikaan Willem Dafoe voor zijn spel in 'At Eternity's Gate', de film van Julian Schnabel over het leven van Vincent van Gogh. De Engelse Olivia Colman werd uitverkoren als beste actrice door haar rol als koningin Anne in 'The Favourite'.

Duitse seriemoordenaar actiever dan gedacht

De Lüneburger seriemoordenaar is vermoedelijk veel actiever geweest dan eerder werd angenommen. De Duitse politie onderzoekt of de dader in verband kan worden gebracht met zo'n 100 onopgeloste misdrijven. “Tot dusver hebben 42 bureaus zich gemeld, die rond de 100 afzonderlijke, interessante zaken hebben opgeleverd”, zei een woordvoerder gisteren. Daaronder zijn ook gevallen van vermissing. De politie van Lüneburg, die rekening hield met 24 slachtoffers, richtte begin dit jaar een coördinatiecentrum in met een databank over de verdachte, die ook geruime tijd in Karlsruhe woonde. “Daardoor zijn an-

dere recherchediens ten in binnen- en buitenland in staat hun zaken te vergelijken aan de hand van de zogenoemde Göhrde-moorden.” De vermoedelijke dader, ooit tuinman op een kerkhof, pleegde in 1993 zelfmoord in zijn cel. Momenteel worden een paar honderd bewijsstukken en sporen onderzocht die in april zijn gevonden in zijn vroegere woning. Onder de garage lag het lijk begraven van een vrouw die in 1989 verdween. De toenmalige huiseigenaar is zeer waarschijnlijk verantwoordelijk voor de moord op twee paren datzelfde jaar in het nabijgelegen bos van Göhrde.

Mensen

Noord-Korea viert 70-jarig bestaan met parade

Foto: APP

Met een grote militaire parade heeft Noord-Korea zondag gevierd dat de Democratische Volksrepubliek Korea, zoals het land officieel heet, zeventig jaar bestaat. De parade werd gadeslagen door de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un. Volgens buitenlandse media zijn tijdens de optocht geen langeafstandsraketten getoond. Tests met deze intercontinentale raketten, die mogelijk het Amerikaanse vasteland kunnen bereiken, waren onder meer de reden dat de gespannen relatie

tussen de VS en Noord-Korea vorig jaar verder verslechterde. Beide landen hebben wel weer toenadering gezocht, al lijken de gesprekken over denuclearisatie muurvast te zitten. Noord-Korea ontstond op 9 september 1948. Op dat moment was Korea al drie jaar opgesplitst in een zuidelijke en noordelijke helft nadat de Japanse bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog was beëindigd.

Ride for the Roses Nederland goed voor half miljoen euro

De deelnemers aan de 21e Ride for the Roses in Nederland, een fietstocht om geld in te zamelen voor de strijd tegen kanker, hebben 520.000 euro opgehaald. Ongeveer 5000 mensen fietsten zondag in de regio Haarlem meer dan 25, 50, 80 of 100 kilometer voor KWF Kankerbestrijding. De opbrengst gaat dit jaar naar onderzoek naar hersenkanker van professor Elly Hol (UMC Utrecht). Zij werkt aan een doorbraak voor deze agressieve vorm van kanker. Ook het Inloophuis Adamas in Nieuw-Vennep krijgt een bijdrage. In het huis kunnen personen terecht die met kanker

te maken hebben, of hebben gehad. Volgend jaar is de Ride for the Roses in Goes en de tocht keert daarmee terug naar Zeeland. KWF Kankerbestrijding-directeur Johan van de Gronden: “Zeeland heeft de afgelopen jaren bezeten een uitstekend gastheer van dit evenement te zijn en ik ben heel blij dat Goes de Ride verwelkomt.” Ride for the Roses is vanaf volgend jaar een eigen actie van KWF. Door deze bundeling van krachten is de toekomst gewaarborgd. In 21 edities hebben de deelnemers van de Ride ongeveer 15 miljoen euro opgehaald voor kankeronderzoek.

Jamie Oliver grijpt inbreker in de kraag

Foto: Shutterstock

Een inbreker die zijn slag probeerde te slaan bij het huis van Jamie Oliver in Londen heeft daar nu vermoedelijk spijt van. De tv-kok betrapte hem en wist hem hoogstpersoonlijk in de kraag te vatten na een achtervolging op straat, berichten Britse media. De 43-jarige Oliver rende volgens de

Daily Mirror achter de man aan. Hij kreeg hem niet veel later te pakken, werkte hem tegen de grond en hield hem vast totdat de hulpdiensten waren gearriveerd. Oliver kreeg daarbij hulp van zijn chauffeur en een aantal buren. De politie bevestigt te-

genover ITV dat een dergelijk voorval zich vorige week heeft afgespeeld. De agressieve man zou hebben geprobeerd om bij enkele adressen binnen te komen en werd door burgers staande gehouden. Oliver wilde tegenover de zender niet reageren op zijn daad.

Foto: APP

Miljarden voor vernieuwen Franse satellieten

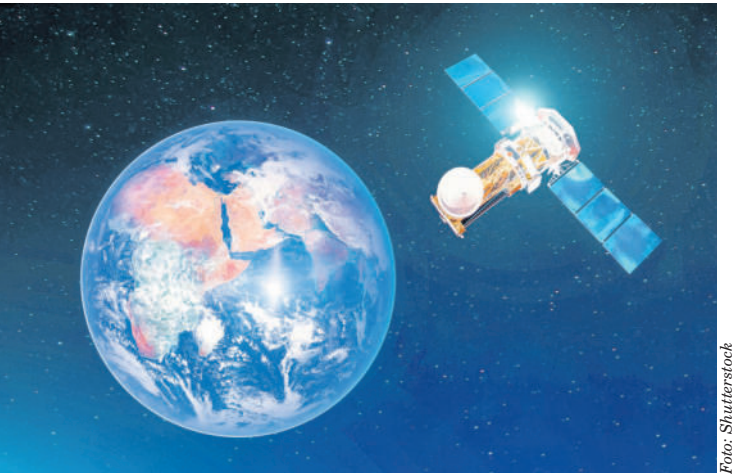

Foto: Shutterstock

Frankrijk steekt 3,6 miljard euro in het vernieuwen van zijn militaire satellieten. Minister van Defensie Florence Parly zei zondag dat de investering noodzakelijk is om de satellieten te beschermen tegen spionage. “We plaatsen surveillance-camera's op onze satellieten, zodat we weten wie

daartoe toegang probeert te krijgen”, zei Parly. Frankrijk kreeg vorig jaar lucht van pogingen van Rusland om berichten te onderscheppen die het Franse en Italiaanse leger verstuurden via een satelliet. Een Russische satelliet met ‘grote oren’ zou zich hebben genesteld naast zijn Franse soortgenoot in een af luisterpoging.

Buckles

By David Gilbert

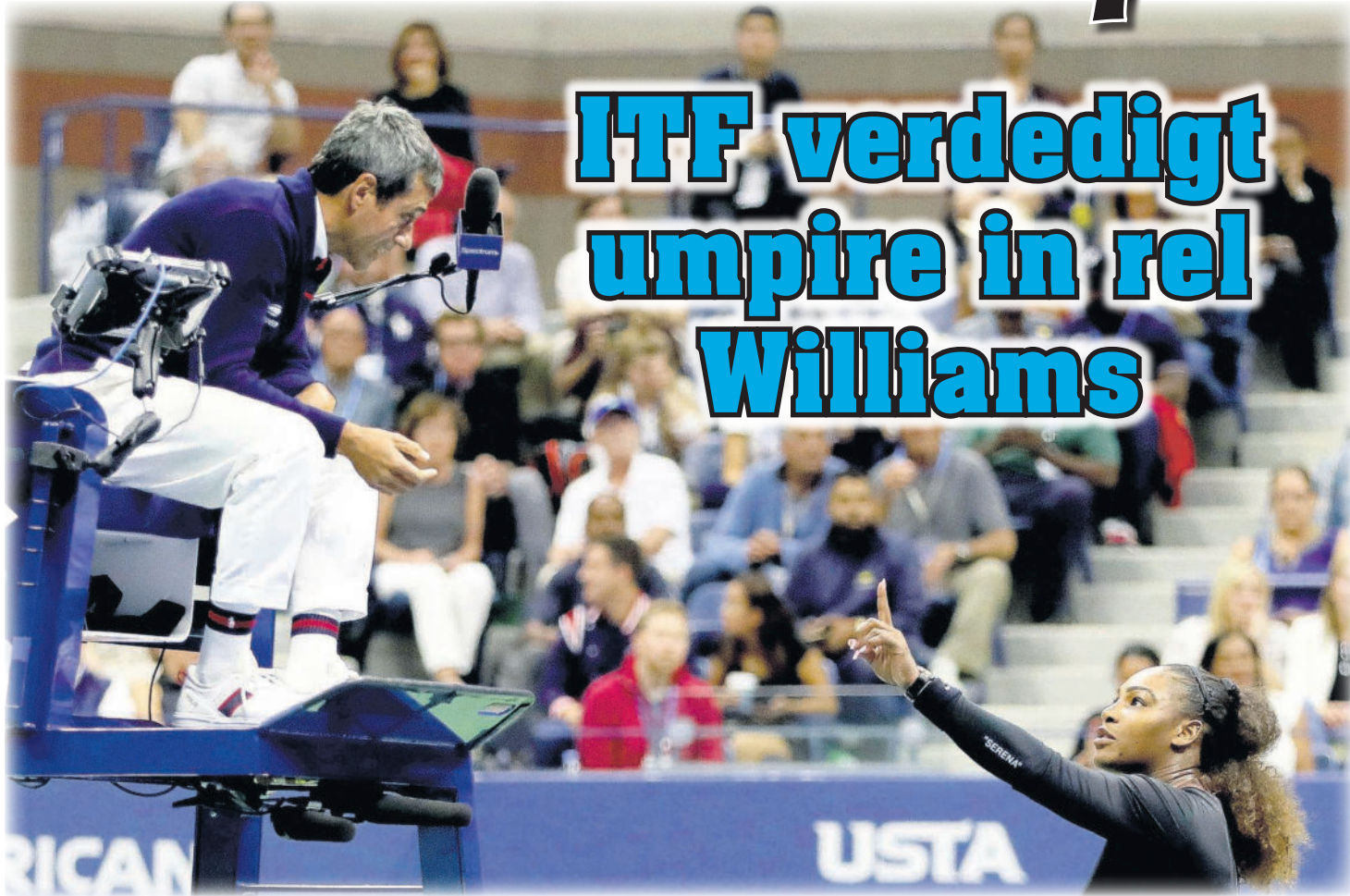
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

ITF verdedigt umpire in rel Williams

Foto: Matthew Stockman / AFP

De boete werd opgelegd naar aanleiding van drie waarschuwingen van de umpire tijdens de finale.

LONDEN — De internationale tennisfederatie ITF heeft umpire Carlos Ramos nadrukkelijk in bescherming genomen. De scheidsrechter werd door Serena Williams voor dief en leugenaar uitgemaakt tijdens de finale van de US Open, die de Amerikaanse verloor van de Japanse Naomi Osaka. Ramos deelde Williams drie waarschuwingen uit en bracht haar een game in mindering, tot grote woede van de speelster.

“Carlos Ramos is een van de meest ervaren en gerespecteerde umpires in het tennis. Zijn beslissingen waren geheel volgens de regels”, meldt de ITF in een verklaring. “Het is begrijpelijk dat dit betreurenswaardige inci-

dent een debat uitlokt, maar het is ook belangrijk te weten dat Carlos Ramos zijn taken professioneel, integer en volgens het boekje heeft uitgevoerd.” Williams vond dat Ramos haar groot onrecht aandeed

door een game af te pakken. Volgens haar was dat zelfs seksistisch, want hij zou dat nooit hebben gedaan als zij een man was geweest. “Ik vecht hier voor vrouwenrechten en voor vrouwengelijkheid”, zei de 23-voudig grandslamwinnares na de finale. De Amerikaanse vond steun voor die opmerkingen bij de WTA, de overkoepelende tennisorganisatie voor de vrouwen. “Het mag in de beoordeling van emotionele uitbarstingen op de tennisbaan niet uitmaken of je

man of vrouw bent en dat was hier duidelijk niet het geval”, zei directeur Steve Simon. Voorzitter Katrina Adams van de Amerikaanse tennisbond, tevens organisator van de US Open, erkende dat er geen gelijkheid is. “We zien dat mannen voortdurend de umpire lastig vallen en dat blijft zonder gevolgen. Er is geen sprake van consistent beleid”, zei ze. Toch legde de US Open Williams een boete op voor haar uitbarsting van 17.000 dollar.

Italië stelt ook in Portugal teleur

Foto: AFP / Francesco Leong

De Portugezen Rui Patrício (l) en Ruben Neves feliciteren elkaar met hun winst tegen Italië: 1-0.

LISSABON — Italië beleeft nog weinig lol aan de nieuwe Nations League. De ploeg van bondscoach Roberto Mancini verloor in Lissabon met 1-0 van Portugal, dat zonder sterspeler Cristiano Ronaldo aantrad.

André Silva maakte kort na de rust het doelpunt. Afgelopen vrijdag eindigde het eerste duel van Italië in groep 3 tegen Polen in Bologna in 1-1. Mancini had na de eerste poulewedstrijd geen halve

maatregelen genomen. Hij wijzigde zijn basisteam op liefst negen plaatsen. Alleen doelman Gianluigi Donnarumma en middenvelder Jorginho mochten blijven staan. Ook de verse krachten stelden echter te-

leur. Turkije toonde mentale en fysieke veerkracht in en tegen Zweden (2-3). De thuisploeg leidde na 50 minuten nog met 2-0. Met twee treffers in de slotminuten ontpopte invaller Emre Akbaba zich als gouden wissel.

Turkije verloor vrijdag voor eigen publiek met 1-2 van Rusland.

Kosovo versloeg de Faeröer met 2-0. Arber Zeneli (sc Heerenveen) opende op fraaie wijze de score. Servië verspeelde in de thuiswedstrijd tegen Roemenië twee keer een voorsprong (2-2). Aleksandar Mitrovic scoorde voor eigen publiek twee keer. In een oefeninterland was Rusland met 5-1 te sterk voor Tsjechië.

Räikkönen verruilt Ferrari voor Sauber

MARANELLO — Autocoureur Kimi Räikkönen stopt na dit seizoen bij Ferrari, maar de 38-jarige Fin blijft actief in de Formule 1.

Hij heeft voor twee jaar getekend bij de beduidend kleinere renstal Sauber. Charles Leclerc neemt in 2019 het stoeltje van Räikkönen bij Ferrari over. De talentvolle Monegask rijdt dit seizoen voor Sauber. Räikkönen veroverde in 2007 de wereldtitel voor Ferrari. Hij reed meer dan 280 grands prix en won er twintig. De Fin is ook de laatste coureur die Ferrari de wereldtitel bezorgde. Dit jaar eindigde hij al drie keer als tweede en zes keer als derde. In de koningsklasse gonsde het al vanaf het begin van

het seizoen over een naderend einde van Räikkönen bij de Italiaanse renstal, maar het overlijden van Ferrari-baas Sergio Marchionne in juli leek de komst van Leclerc te dwarsbomen. De nieuwe baas Louis Camilleri wilde liever Räikkönen behouden, vooral ook omdat de Fin goed presteert. Ferrari koos uiteindelijk toch voor een stoeltjeswissel. Leclerc is in 2019 de teamgenoot van Sebastian Vettel. “Het voelt heel erg goed om terug te keren bij het team waar het allemaal begon”, schrijft Räikkönen op Instagram. Hij debuteerde in 2001 in de Formule 1 voor de Zwitserse renstal Sauber. Hij reed daarna vijf jaar voor McLaren om in 2007 de overstap naar Ferrari te bekronen met de wereldtitel. Hij

keerde na een uitstapje van twee jaar in de rallysport in 2012 terug in de Formule 1 bij Lotus, om vanaf 2014 weer in de rode bolide te stappen. De twintigjarige Leclerc is bezig aan zijn eerste racejaar in de Formule 1. Zijn beste resultaat is de zesde plaats in de Grote Prijs van Azerbeidzjan. “Dromen komen soms echt uit. Ik ben Ferrari eeuwig dankbaar voor deze kans”, aldus Leclerc. De bezetting van de drie topteams in de Formule 1 is nu rond voor 2019. Al eerder was bekend dat Mercedes ook volgend jaar rijdt met de Brit Lewis Hamilton en de Fin Valtteri Bottas. Max Verstappen krijgt met de Fransman Pierre Gasly een nieuwe teamgenoot bij Red Bull.

Finau krijgt laatste wildcard Ryder Cup

Foto: Gregory Shamus / AFP

Tony Finau, hier tijdens het BMW Championship, is geselecteerd voor de Ryder Cup.

PHILADELPHIA — Golfer Tony Finau heeft de laatste wildcard gekregen voor het Amerikaanse team dat eind september om de Ryder Cup speelt tegen Europa.

Captain Jim Furyk koos voor de 28-jarige Finau, de nummer vijftien van de wereld, vanwege zijn constante pres-

taties dit jaar op de Amerikaanse Tour. Hij eindigde al in negen toernooien in de top tien. “Hij voldoet aan zoveel criteria dat ik niet om hem heen kan”, aldus Furyk. De andere drie wildcards voor het Amerikaanse team waren eerder vergeven aan Tiger Woods, Phil Mickelson en Bryson DeChambeau. Finau maakt zijn debuut in de

tweejaarlijks continentale strijd, die dit jaar wordt afgewerkt op golfbaan Le National nabij Parijs. De acht golfers die zich rechtstreeks kwalificeerden voor het Amerikaanse team zijn Brooks Koepka, Patrick Reed, Dustin Johnson, Justin Thomas, Bubba Watson, Jordan Spieth, Rickie Fowler en Webb Simpson.

UEFA wil 3e Europese clubcompetitie

SPLIT — De Europese voetbalbond UEFA wil een derde Europese clubcompetitie invoeren.

Dit evenement moet naast de Champions League en Europa League een plek op de kalender krijgen. De belangorganisatie van grote clubs ECA heeft

volgens voorzitter Andrea Agnelli, die ook voorzitter is van het Italiaanse Juventus, groen licht voor het plan gegeven. Er moet volgens hem alleen nog definitieve goedkeuring komen van het uitvoerend comité van de UEFA. Het nieuwe toernooi zou vanaf het seizoen 2021/2022

al geïntroduceerd moeten worden. “Dat zal het aantal clubs in totaal brengen op 96. De huidige internationale wedstrijdskalender moet gemoderniseerd worden”, zei Agnelli bij de algemene vergadering van de ECA in Kroatië. “Na 2024 moet er een nieuwe kalender zijn.”

BEKENDMAKING

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft?
Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met spoed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190

De Geus start goed op olympisch zeilwater

ENOSHIMA — Lilian de Geus ligt op koers voor plaatsing voor de Olympische Spelen in Tokio. De wereldkampioene windsurfen in de RS:X-klasse gaat na de eerste dag van de wereldbekerwedstrijd op het olympische wedstrijdwater van Tokio 2020 aan de leiding.

Ze heeft aan een plek bij de eerste zeven voldoende om zich te kwalificeren. De Geus eindigde in de eerste race als 21e, maar kan dit resultaat wegstrepen. Ze herstelde zich daarna door in de tweede en derde race de eerste plaats te pakken. “Ik zat er die eerste race nog niet echt lekker in. Het was fysiek pittig en de omstandigheden waren ook wel tricky. Ik snapte nog niet helemaal hoe de wind in elkaar zat. De races daarna had ik hem beter door en voer ik twee supergoede races. Ik

ben wel tevreden”, aldus De Geus. Marit Bouwmeester kan zich ook kwalificeren in de Laser Radial. De regerend olympisch kampioene moet zich bij de eerste vier van het klassement scharen. Na de eerste dag staat ze elfde na de tweede en 23e plaats. Ze was niet helemaal tevreden. “Ik heb twee kleine fouten gemaakt, die helaas heel hard werden afgestraft. Dat heeft heel veel punten gekost, maar tegelijkertijd hebben we ook heel veel ontdekt over de windrichting

op deze baan. Morgen varen we op dezelfde baan met een vergelijkbare windvoorspelling. Dan kunnen we meteen het geleerde laten zien.” Bij de mannen bezet Kiran Badloe na de eerste dag de tweede plaats in de RS:X-klasse. Hij eindigde respectievelijk als derde, eerste en achtste. Dorian van Rijselberghe kwam op de zesde plaats uit. In de 470 bij de vrouwen kenden Afrodite Zegers en Anneloes van Veen ook een goede start met de tweede plek. Nicholas Heiner startte in de Finn met wat onduidelikheden rondom het gewicht van zijn boot, waardoor hij een aantal strafpunten opgelegd kreeg. Ondanks die tegenslag staat hij na twee races op de vierde plek.